

P13537

RUDAR

Celje - skladišče

D-Per
65/1983

5000013537,1

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO KOLEKTIVA

RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA — TITOVO VELENJE

LETO XVII

TOREK, 8. MAREC 1983

ŠTEVILKA 1

Ob dnevu žensk

Kaj napisati ob 8. marcu? Ali pohvaliti ali grajati? Zgodovina bi prav gotovo čestitala sodobni ženski za volilno pravico, za pravico do zaposlitve, izobraževanja in videla v teh pravicah uresničenje idealov nekdanjega boja žensk. Položaj sodobne ženske je človeški, postal je dostojanstven, humaniziran. Vse to je resnica. Boj za to ni več potreben. Obstaja pa tudi vsakdanje življenje, ki daje ženski še veliko motivov za boj.

Veliko, največ je družin, v katerih vsa - ali vsaj večino - dela in skrbi za družinsko skupnost padejo na ženska ramena, pa čeprav je ta ženska zaposlena. Veliko, največ je moških, očetov otrok, ki niso voljni prispevati k temu delu, čeprav verjetno kar z zadovoljstvom uživajo sadove ženskega dela. Takšna ženska je v bistvu sužnja, ampak sužnja po lastni volji ali pa vsaj sužnja, ki se ni sposobna upreti, ki se noče upreti. O enakopravnosti se tu ne da govoriti.

Lahko se lotimo tudi vprašanja tako imenovanega "ženskega tiska", ki svet deli na dva dela: ženski in moški. Ženski del naj zanima oblačenje, kuhanje, rojevanje in varovanje otrok, pospravljanje stanovanja, za moške pa so tehnika in razne oblike javnega življenja.

Torej tovarišice niso enake tovarišem? Ali pa se mogoče le moški ne razumejo na vsakdanje življenje in je to zato rezervirano za ženske? Ne bi smeli izdajati revij za spol, temveč za področja dela in življenja.

Možnosti in potrebe za boj so tudi pri obravnavanju kmetic, ki kljub plačevanju prispevkov nimajo zagotovljene invalidnine, bolniškega in porodniškega dopusta.

Dalje na 2. strani!

Materam in ženam delavcev in vsem delavkam
v sestavljeni organizaciji REK Titovo Velenje

ISKRENO ČESTITAMO ZA DAN ŽENSK - 8. MAREC

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi SOZD REK Titovo Velenje

Ko pogledamo še premik delovnega časa za eno, dve uri naprej, vidimo, da ta sprememba najbolj prizadene prav zaposlene ženske, matere, ki bodo zaradi marsikje še neurejenega varstva otrok in tudi zaradi tradicionalne delitve dela znotraj družin težko vztrajale pri zaposlitvi, se nekatere celo odločile ostati doma. Če je ekonomska enakopravnost temelj za družbeno enakopravnost in če je zaposlenost žensk tudi blažitev padca življenjske ravni, ki je za leto 1983 načrtovan, je tu nekaj hudo narobe. Sploh, ker je mnogokje moč slišati tudi modre razlage, da bi bile vse težave z zaposlovanjem in brezposelnostjo na mah rešene, če bi se ženska vrnila k družini, ognjišču.

In še to! Običaj je, da je za 8. marec ženskam izpovedanih več liko obljub, lepih želja, ljubezni, da moški ženskam - tudi ženskam ženskam - izkažejo pozornost, jim dajo vedeti, da so opazili njihov celoletni trud pri delu v delovnem razmerju, gospodinjstvu, družini, na družbenopolitičnem področju. Vse lepo in prav, toda ali je res vedno vse tako, kakor čutimo in obljublamo na ta dan? Ali ni sicer med ljudmi - v delovnih kolektivih, družinah, soseskah - veliko praznine, malo spoštovanja, premalo razumevanja? Današnji ritem življenja je zelo hiter, pehanje za materialnimi dobrinami slabša medčloveške odnose, malo je prijateljev, prijetnih kramljanj, vsak hiti po svoji poti. Za boljše odnose med nami pa so samo besede, izrečene 8. marca, ki že naslednji dan zatonejo v pozabo in šele po enem letu znova "pihnemo prah z njih"; samo besede.

Draga Lipuš

PORTRETI

Milica Kovač, računovodkinja v TE Šoštanj

DELO OBLIKUJE ČLOVEKA

Pozdrav, nasmeh, stisk roke, še kava in že sva z Milico Kovač sredi pogovora. Poznam jo na videz. Sicer pa jo z raznih sestankov, razgovorov o poslovanju TE Šoštanj pozna veliko ljudi. Pogosto jo videvamo, ko se odločno, jasno in glasno vključuje v samoupravno življenje in tako v celoti upravičuje in potrjuje načelo naše ustave, da smo ženske enakopravne z moškimi na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Že v opisu njenih del in nalog je določeno, da sodeluje tudi v raznih strokovnih komisijah, je pa še predsednica odbora za ekonomiko in finance pri delavskem svetu Elektrogospodarstva Slovenije, ena od delegatov TE Šoštanj v delavskem svetu SOZD REK Titovo Velenje in kot krajanica krajevne skupnosti Titovo Velenje - desni breg aktivna v več samoupravnih interesnih skupnostih.

"Enakopravnost si je treba priboriti z delom," meni Milica. "Živimo v takšnih razmerah, da se vsaka ženska, ki je sposobna in ima voljo, lahko uveljavi, čeprav si mora za priznanje uspešnosti kjer koli še vedno veliko bolj prizadevati kot moški. Res pa je tudi, da ženske vse preveč rade le govorimo o enakopravnosti, namesto da bi zanjo več storile. Ne priznamo rade svojih napak, ne znamo vselej prenesti poraza. Seveda pa je res tudi, da nam življenje nalaga več bremen kot moškimi, saj nas poleg dela v delovnem razmerju čaka še ogromno stvari v gospodinjstvu, z otroki, čeprav dandanes marsikateri mož del tega dela že prevzame na svoja ramena. Jaz živim sama s hčerko, torej sem popolnoma samostojna. Kar sem dosegla in kar še hočem doseči, je samo moje. Večkrat slišim delovne tovarišice, da namigujejo, češ ti imaš čas za sestanke, ker živiš sama. Vendar prav zato, ker sem sama, sem res za vse sama. Poročena ženska lahko v možu najde zaščito, pomoč, ki je jaz nimam pri kom iskati."

Skromno, težko življenje, z veliko dela je Milica že v mladosti kalilo v človeka, ki ne kloni, ki mu ni nič prenaporno, nemogoče. Pravi, da ji sodelavci često očitajo strogost, prevelike zahteve po delovni disciplini. Očitek enega izmed sodelavcev: "Še v dachauskem taborišču ni bilo tako strogo...!" - ji še sedaj zveni v ušesih in zaradi njega je začela premišljevat, ali mogoče res od delavcev v svojem delovnem okolju terja preveč. Toda takšno premišljevanje jo je pripeljalo kvečjemu do sklepa, da je disciplina pri delu še kako potrebna.

"Na delo hodimo, da delamo in da nekaj naredimo. Nihče se ne sme izmikati delu. Žal pa ni povsod tako; menim celo, da delovna disciplina pada, čeprav na vsakem koraku opozarjamo na nujnost gospodarske stabilizacije in v zvezi z njo poudarjamo potrebo po trdem delu.

Če delavci lenarijo, če imajo čas za lenarjenje, so za to krivi organizatorji dela. Po svoje sem kar zadovoljna, da mi sodelavci očitajo strogost glede delovne discipline. Res pa je, da dosti več, kot delamo v računovodstvu TE Šoštanj, ne moremo delati. Sedaj intenzivno delamo 7 ur in 15 minut na dan, več pa se najbrž ne dá."

Devetindvajset let - tako dolgo namreč Milica že dela - je dovolj dolga doba, da si človek pridobi vrsto delovnih izkušenj.

RUDAR - INFORMATOR, glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Titovo Velenje (Titovo Velenje - Rudarska 6, telefon 851 100)

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Ivan Krejan (RL Titovo Velenje - J. mehanizacija) - namestnik Ivan Jelen (RL Titovo Velenje - J. Škale), Anton Ribarič (RL Titovo Velenje - DSSS) - namestnik Igor Jevšovar (RL Titovo Velenje - J. Preloge), TE Šoštanj - Maks Lomšek (namestnica Zinka Moškon), ESO - Alojz Filipančič (namestnik Dragan Čelofiga), SIPAK - Roman Rebernik, EFE - Mile Maksimovič (namestnica Milena Gril), Avtoprevozištvu in servisi - Anton Sever (namestnik Branko Kranjčec), Tiskrana - Silvo Pešak (namestnica Marija Boruta), Družbeni standard - Dragica Pohar (namestnik Jože Mirtič), Avtomatska obdelava podatkov - Irena Likar (namestnica Mira Uranc), Zavarovanje - Niko Pečovnik, DSSS SOZD - Branko Ledinek (namestnica Anica Pristovšek);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (DSSS SOZD - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD - glavni in tehnični urednik), Bojan Ograjenšek (DSSS SOZD - novinar reporter), Draga Lipuš (DSSS SOZD - novinarica lektorica), Vesna Kores (DSSS SOZD - tajnica in stavka glasila), Lojze Ojsteršek (DSSS SOZD - fotografske storitve), Miha Pevnik (DSSS SOZD - tajništvo samoupravnih organov SOZD), Irena Seme - Tirnanič (referentka za informiranje v TE Šoštanj) in predstavnik OK SZDL Titovo Velenje.

Predsednik uredniškega odbora: Ivan Krejan • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Prešernova 10 (DSSS SOZD - telefon 851 100, interno 260 - soba 58 nad pošto Titovo Velenje)

Tiska DO Tiskarna REK Titovo Velenje (Titovo Velenje - Celjska cesta, telefon 850 566 ali 851 630) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada 6 500 izvodov

In Milica si jih je pridobila. Bila je blagajničarka, saldakon-
tistka, referentka za osnovna sredstva, finančna knjigovodki-
nja, ob delu pa je še študirala na višji ekonomski šoli v Mari-
boru. Različnost del, ki jih je opravljala, zanimanje za raču-
novodstvo in želja po nenehnem izobraževanju in napredovanju
- vse to ji je dalo osnovo, da lahko sedaj uspešno vodi računo-
vodsko službo, v kateri dela 40 ljudi. Šesto leto je zaposlena
v TE Šoštanj.

"Med delom mi še nikoli ni bilo dolgčas, kajti vedno vidim,
kaj vse je treba narediti, da je delo opravljeno. Zame števil-
ke govorijo. S svojim delom sem zadovoljna, res pa je, da bi
si v današnjem času rajši izbrala drug poklic, kajti družba ni
naklonjena poklicu, kot je moj. Računovodski delavci smo ozna-
čeni za tehokrate, birokrate in vsak, tudi najmanj prizade-
ven delavec iz proizvodnje, nam lahko reče, da dela za nas,

MILICA KOVAČ

da jemo njegov kruh. Človeka, ki vsa leta vestno opravlja svo-
je delo, to prizadene, mlade ljudi pa, ki se šele odločajo za
poklic, odvrta od dela v taki stroki."

Milica se je rodila nekaj let pred 2. svetovno vojno v Zrečah.
Cela njihova družina je bila že takoj v začetku okupacije izse-
ljena na Hrvaško. "Če nas ne bi tamkajšnji prebivalci tako ši-
rokosrčno, razumevajoče sprejeli, če ne bi z nami delili svo-
jega kosa kruha, ne bi preživel," se ji spomini povrnejo v
težka vojna leta, nato pa povzame: "Slovenskih izseljencev na
Hrvaško in v BiH skoraj nihče ne omenja, vsa pozornost je na-
menjena le tistim, ki so bili izseljeni v Srbijo. Se bolj kot slo-
venski izseljenci pa so zapostavljeni Hrvatje in Bosanci, ki so
nas sprejeli enako toplo, kot so izseljence sprejeli Srbi."

Po vojni se je Kovačeva družina vrnila domov, a domačijo so
našli opustošeno, zapuščeno. Treba jo je bilo obnoviti, zraven
pa šolati štiri otroke.

"Takratno življenje se z današnjim sploh ne da primerjati. Ta-
ko smo na primer v Celje kar pešačili, saj druge možnosti
sploh nismo imeli. V Celje sem hodila v srednjo ekonomsko
šolo, ob popoldnevih pa sem se vračala tja še na treninge atle-
tike. Vesela sem bila, če sem se lahko peljala z očetovim ko-
lesom."

Včasih je njena ljubezen do športa premagovala pot na kolesu
iz Zreč do Celja, še sedaj pa kljub delovnim obveznostim,
družbenopolitični dejavnosti, skrbi za hčerko in številnim dru-
gim vsakodnevnim opravkom najde čas za rekreacijo. Lani kon-
ec leta smo jo v našem kombinatu izbrali za najaktivnejšo
športnico v kombinatu v letu 1982. Takole je spregovorila o
rekreaciji:

"V našem kombinatu je za rekreacijo kar dobro poskrbljeno, v
TE Šoštanj pa se zadnje čase preveč zapiramo v okvire temelj-
nih organizacij in pozabljamo, da rekreacija ne daje možnosti
samo za fizično sprostitev, ampak tudi možnost za zблиžanje
ljudi. Vprašanje je tudi, kako več žensk navdušiti za rekreaci-
jo. Ni res, da nimajo nekaj ur časa na teden zase, za svojo
sprostitve, kakor se večina vedno znova zgovarja. Ne zaveda-
jo se, da je po osemurnem delu rekreacija še kako potrebna.
Tudi po mestnih krajevnih skupnostih v naši občini bi morali
za rekreacijo bolj poskrbeti. V mojem rojstnem kraju se vsi
med seboj poznamo, tukaj pa iz dneva v dan hodimo drug mi-
mo drugega in le malokdo je še sploh pripravljen pomagati so-
sedu v stiski. Večina je prišla v Titovo Velenje le za zasluž-
kom, ustvarili so si sorazmerno visok življenjski standard, v
novem okolju pa se ne počutijo domačine."

Tako sva z Milico kramljali o njenem življenju in življenju dru-
gih, poslovanje TE Šoštanj pa sva pustili ob strani, saj tako
vsi vemo za lansko rekordno proizvodnjo električne energije
v šoštanjskih termoelektrarnah, za njihovo visoko obratovalno
pripravljenost, na drugi strani pa tudi za izgubo, ki ji botruje
neustrezno urejeno pridobivanje in razporejanje skupnega pri-
hodka iz proizvodnje in prodaje električne energije. Nisva
omenjali številke, čeprav je na razgovor prihitela s sestanka,
na katerem so razpravljali o zaključnih računih za leto 1982,
in čeprav ji je pogled že segel po beležkah, zapiskih s števil-
kami, ko sem se ob slovesu med vrati še enkrat ozrla k njej.

"Delo oblikuje človeka," mi je rekla, ko sva razmišljali o od-
nosu delavcev do dela, in dodala: "Ne smemo terjati samo svojih
pravic, ampak se moramo zavedati predvsem nalog, obvez-
nosti!" Pri njej to niso le besede, to je vodilo njenega življe-
nja.

Draga Lipus

Štefka Horvat, zaposlena pri finančnih delih in nalogah v strokovnih službah delovne organizacije EFE

ADMINISTRATIVNI UKREPI RAZOROŽUJEJO DELAVCA ZA SAMOUPRAVLJANJE

Prostor za klepet najdeva v edini prazni pisarni med malošte-
vilnimi prostori strokovnih služb delovne organizacije EFE, v
katerih Štefka opravlja celo vrsto del in nalog na finančnem
področju.

Uvodoma spregovoriva o njenem življenju, o katerem pa noče izgubljati veliko besed.

Rodila se je pred šestindvajsetimi leti v Trbovljah, od koder se je s starši leta 1962 preselila v Velenje. Po osnovni šoli je v Velenju dokončala gimnazijo in se po njej - to je bilo leta 1975 - zaposlila v skupnih službah takrat še delovne organizacije REK Velenje. Tri leta pozneje, po ustanovitvi delovnih organizacij znotraj našega kombinata in njihovi združitvi v sestavljeno organizacijo REK Velenje, pa je začela delati v nanovo nastali enoviti delovni organizaciji Elektrofiltrski elementi - EFE, kjer dela še danes. Če bo šlo vse po njenih načrtih, bo letos ob delu končala tudi študij na visoki ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru.

"Že v zgodnji mladosti sem dobila občutek, da moram biti deljavna povsod, kjer odločajo o mojem delu in življenju," mi zaupa Štefka in brez posebnega prehoda začne opisovati svojo družbenopolitično aktivnost.

"Mojemu uspešnemu zorenju na tem področju je precej, če že ne odločilno, botrovala tale srečna okoliščina," mi začne razlagati:

"Vsa štiri leta šolanja na velenjski gimnaziji je bil moj razrednik profesor Budna, po srcu matematik, po duši pa človek širokih življenjskih pogledov, ki je cenil svoje dijake nič manj kot mi njega. Že v prvem letniku nas je presenečal s tem, da nam je redkokdaj z avtoriteto, ki mu jo je dajal poklic profesorja, vsiljeval svojo voljo, kadar smo dijaki želeli uresničiti katero izmed svojih ne vedno pametnih pobud. Zato pa je brez popuščenja terjal, da smo se dijaki ob vsaki pobudi - pa naj je šlo za prireditev mladinskega plesa, udarniške akcije ali izleta - temeljito pogovorili, kako jo bomo uresničili, kdo bodo glavni nosilci uresničevanja in koliko smo vsi, kolektivno odgovorni za uspeh akcije, ki smo se je lotili. Terjal je torej demokratično, samoupravno obnašanje, redkokdaj uveljavljal toge disciplinske ukrepe, zato pa smo skupaj z njim skoraj vedno želi tudi uspehe; tudi matematiko smo znali, da je bilo veselje.

Skratka, osnov samoupravljanja nas je tako naučil več kot kdorkoli takrat, zase pa lahko trdim, da tudi več kot kdorkoli pozneje."

To srečno okoliščino je Štefka najbolj spoznala, ko se je zaposlila v delovni organizaciji EFE in se v njej morala s samoupravnimi nalogami spopasti zares "v živo".

"Vendar interes, ki sem ga pokazala za delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah, mi je kmalu zrasel čez glavo," po nekaj trenutkih premolka nadaljuje Štefka. "Kakor hitro sem namreč pokazala voljo do dela na različnih področjih, so se mi naloge začele nabirati kar same od sebe in z njimi tudi težave v družini in pri mojem vsakdanjem delu v delovni organizaciji.

Družinske obveznosti, ki so se mi nakopičile po rojstvu hčerke, mi ob pomoči moje mame - 'zlate' mame, ki ji ni nikoli zmanjkalo časa za varstvo njene vnukinje - resda niso povzročale preveč preglavic, zato pa sem lahko spoznala toliko več drugih težav zaposlene ženske, ki hoče biti družbeno aktivna. Sicer pa kljub tej srečni okoliščini, ki se tiče mojih družinskih obveznosti, menim, da so v resnici bolj redki primeri, da bi delavka mati za tistih nekaj ur, ko naj bi se izven doma ukvarjala z družbenopolitično dejavnostjo, ne mogla najti varstva za otroke. Drugače povedano: otroci so še vedno pretežno izgovor za neaktivnost delavk mater, in to splošno sprejemljiv, ker smo do otrok večinoma razpoloženi bolj ali manj sentimentalno."

S te misli moja sobesednica preskoči na stališče, da so ženske, ki hočejo vplivati na samoupravno in družbenopolitično dogajanje, mnogo bolj vztrajne kot moški. Nato reče: "Kar me najbolj razveseljuje v razvoju odnosov med ženskami in moški mi, pa je to, da je že skoraj v celoti izginilo podcenjevalno gledanje moških na družbeno vlogo žensk in s tem tudi ovira za družno premagovanje vsakdanjih težav in skrbi delovnih ljudi in občanov v naši družbi obeh spolov."

Teh težav pa delavci in delavke v delovni organizaciji EFE nimajo malo. Poleg zastarelih proizvodnih naprav jim po mišljenju Štefke povzročajo največ skrbi neprimerna cena njihovih izdelkov, zlasti elektrofiltrskih zidakov.

"Sedaj veljavne cene naših izdelkov," meni, "nam sicer omogočajo poslovanje na meji izgube, vendar tako poslovanje izključuje tudi najmanjši dvig osebnih dohodkov, čeprav so ti v naši delovni organizaciji globoko pod poprečkom celega REK Titovo Velenje.

Predvsem zaradi teh razlogov," poudari, "delavci v naši delovni organizaciji zadnje čase vse bolj vidno izgubljammo interese za družbenopolitično dejavnost tako znotraj kakor tudi zunaj delovne organizacije.

Kljub težki gospodarski situaciji v naši državi," nadaljuje, "postaja nerazumljiva vse večja krepitev moči državnih orga-

ŠTEFKA HORVAT

nov, ki v obliki celih paketov administrativnih ukrepov razorožuje delavca za samoupravljanje v skladu z ustavo in zakonom o združenem delu; ali mileje rečeno: zmanjšuje manevrski prostor socialističnemu samoupravljanju kot proizvodnemu in gospodarskemu načinu."

Tem svojim razmišljanjem na rob doda še:

"Delavcem v naši delovni organizaciji tako ostaja vse manj možnosti za odločanje o delitvi celotnega prihodka. Možnosti odločanja v tej smeri nam - kot sem že omenila - najprej omejujejo administrativno določene cene naših izdelkov, pri razporejanju dohodka in čistega dohodka pa različne resolucije, družbene usmeritve, dogovori in zakoni, tako da na koncu koncev nimamo več o čem odločati - razen o 'zategovanju lastnih pasov'."

Štefka Horvat sedaj v delovni organizaciji EFE opravlja tudi naloge namestnika predsednika osnovne organizacije zveze sindikatov, predsednice mladinske organizacije, poleg tega je članica disciplinske komisije in komisije za delovna razmerja. Toliko različnih obveznosti jo nedvomno nekoliko odteguje od njenega dela po opisu del in nalog. Na srečo pa Štefkine sodelavke z razumevanjem sprejemajo njeno pogosto odsotnost od dela in ji s tem vlivajo voljo do samoupravnega in družbenopolitičnega dela tudi takrat, kadar zastopanje stališč delavcev iz njenega delovnega okolja ni ravno preprosta naloga.

"Pri opravljanju nalog na samoupravnem in družbenopolitičnem področju," omeni Štefka, "zagovarjam v prvi vrsti stališče, da se je treba vedno, ne glede na okoliščine, pošteno in jasno opredeliti do vsakega problema, kar pa je večkrat zelo težko izvedljivo; možno pa, če posamezniki ne trmoglavijo, če niso ljubosumno zaverovani v svoja osebna stališča in zato zamerljivi ali celo zlohotni."

Ob koncu razgovora spregovoriva s Štefko še o delu mladinske organizacije v EFE in mladine sploh.

Ni zadovoljna z aktivnostjo mladih v svoji delovni organizaciji. "Lani od sredine leta," pove, "je dejavnost naše mladinske organizacije res bolj pestra, vendar tistih nekaj udarniških akcij, ki smo jih uspešno izvedli, še ne pomeni, da smo iz nje pregnali mrtvilo.

Sploh pa ne razumem, zakaj vedno vidimo samo mladino kot politično organizacijo, ki slabo dela," poudari in doda:

"Pred desetimi leti, na primer, je bila mladina sorazmerno zelo aktivna; to je v primerjavi z zvezo komunistov in sindikatov, vendar zato slednjima nismo toliko očitali premale aktivnosti, kot jo danes očitamo mladini. Pa tudi danes se ti dve politični organizaciji vse preveč ukvarjata sami s sabo, zato mi ne gre v račun, zakaj bi moralo biti drugače z mladinsko organizacijo. Res pa je - in to mora biti jasno vsakomur - da pri premagovanju sedanjih gospodarskih in drugih težav ne bomo uspešni, če ne bomo zagotovili usklajene dejavnosti vsaj teh treh družbenopolitičnih organizacij."

Pripravil Bojan Ograjenšek

Zdenka Turičnik, programerka - organizatorica v delovni skupnosti Avtomatska obdelava podatkov

SPLOH SE MI ZDI NEUMNO, DA BI OŽIVLJANJE ETATIZMA OPRAVIČEVALI Z ZAPLETENIMI GOSPODARSKIMI RAZMERAH

Po rodu je domačinka, Velenjčanka. Njeno poreklo je delavsko, kar je mogoče opaziti tudi v včasih trpkih potezah njenega obraza. Morda so te poteze na njenem obrazu odsev njenih neuresničenih mladostnih želja, od katerih je treba omeniti vsaj njeno željo po visokošolskem študiju angleškega in nemškega jezika, ki so ji ga onemogočile družinske razmere; enako kot študij na ekonomski fakulteti v Ljubljani, ki se ga je lotila po končani srednji ekonomski šoli v Slovenjem Gradcu in ga po končanem prvem letniku morala opustiti in si poiskati delo.

Delo je našla v študentskem servisu v Ljubljani, kjer je opravila tudi tečaj iz računalništva, se potlej - v začetku leta 1975 - vrnila v Velenje in se zaposlila pri računalništvu v našem kombinatu, kjer dela še danes.

Kmalu po vrnitvi v rojstno mesto se je tudi poročila in ima zdaj že 7-letno hčerko in 5-letnega sina.

Njena otroka in druge družinske obveznosti so v ospredju na-

jine pozornosti, ko se začneva pogovarjati o družbeni vlogi ženske matere v naši družbi. Sicer pa je boljše, da z zapisom ne prehitavam poteka tega najinega pomenka - da mu sledim od besede do besede...

- - -

- S kakšnimi občutki danes gledate na tisti čas, ko je v vas dozorela odločitev, da boste v življenju družbenopolitično dejavni?

"Zdi se mi, da se za to nisem odločila kar naenkrat. Interes po delu v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah se mi je krepil dalj časa. Zato se mi je zdel prevzem prve odgovornejše družbene naloge, in sicer predsednice zboru delavcev v študentskem servisu v Ljubljani, sam po sebi umeven. Povedati pa moram, da ta naloga ni terjala od mene večjih naporov, saj smo delavci v tem razmeroma majhnem delovnem kolektivu delali zelo složno. Poleg tega pa takrat še nisem bila tudi mati in sem zato imela neprimerno več časa za družbeno aktivnost, kot ga imam danes."

- Torej ženska, ko postane mati, izgubi ne le veliko prostega časa, ampak tudi možnosti za aktivnost v okolju, v katerem živi?

"Vsaj za prva leta po rojstvu vsakega otroka bi lahko rekla, da to vsekakor drži, pozneje pa ženske svoje družinske obveznosti kaj rade navajajo v opravičilo za izmikanje družbenim obveznostim."

- Kako pa sploh uskladite družinske obveznosti in svojo dejavnost na samoupravnem in družbenopolitičnem področju?

"Nalog predsednika osnovne sindikalne organizacije v naši delovni skupnosti, ki jih opravljam v sedanjem mandatnem obdobju, res ni malo. Vendar pri opravljanju teh nalog imam verjetno nekaj več sreče, kot je imajo predsedniki v mnogih drugih okoljih, in sicer zato, ker je delovni kolektiv, kakršen je naš, po samoupravni zavesti in kvalifikacijski strukturi nedvomno vsaj nekoliko nadporečen."

- Se pravi, da delo predsednika osnovne organizacije ZS v vaši delovni skupnosti poteka brez večjih težav?

"Tega ne bi rekla, saj naša sindikalna organizacija ni sama sebi namen, kar pomeni, da se aktivno vključuje tako v dogajanja v celem našem kombinatu kakor tudi zunaj njega; seveda kadar ima za to možnosti.

Na sestanku koordinacijskega odbora osnovnih organizacij zveze sindikatov v naši sestavljeni organizaciji, ki je bil v ponedeljek, 14. februarja, in na katerem je beseda tekla o regresih za letni dopust, deputata premoga, malicah, pripravah za racionalnejšo ureditev delovnega časa v našem kombinatu in še o nekaterih drugih vprašanjih, na primer iz svoje sindikalne baze nisem mogla prispevati nobenega stališča, saj člani tega organa enostavno nismo dobili nobenega gradiva pred tem sestankom, čeprav so stvari, ki so bile na njegovem dnevnem redu, za vsakega člana sindikata zelo zanimive in tudi pomembne."

- Ali se pogosto dogaja, da bi naj kot predsednica osnovne organizacije ZS dajali mnenja o pomembnih vprašanjih za delavce brez predhodnega posvetovanja z njimi?

"Takih primerov je še vedno veliko, a ne samo v sindikalnih organih, temveč tudi v samoupravnih organih in organih drugih družbenopolitičnih organizacij. Prihaja pa tudi do nasprotnih primerov - do tega, da so gradiva bodisi preobširna ali pa tako zgoščena kot kakšna zapletena matematična formula, da se skozi njih 'navadni zemljani' ne moremo in ne moremo prebiti. Taka gradiva prihajajo, denimo, iz vsemogočnih centrov družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti. Še

bolj kot vse to pa me kot delavko, ki naj bi bila tudi odgovorna samoupravljalca, skrbi vse bolj pogosta praksa sprejemanja raznih družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov in vrste zakonov, ki po postopku sprejemanja sploh niso družbeni in samoupravni.

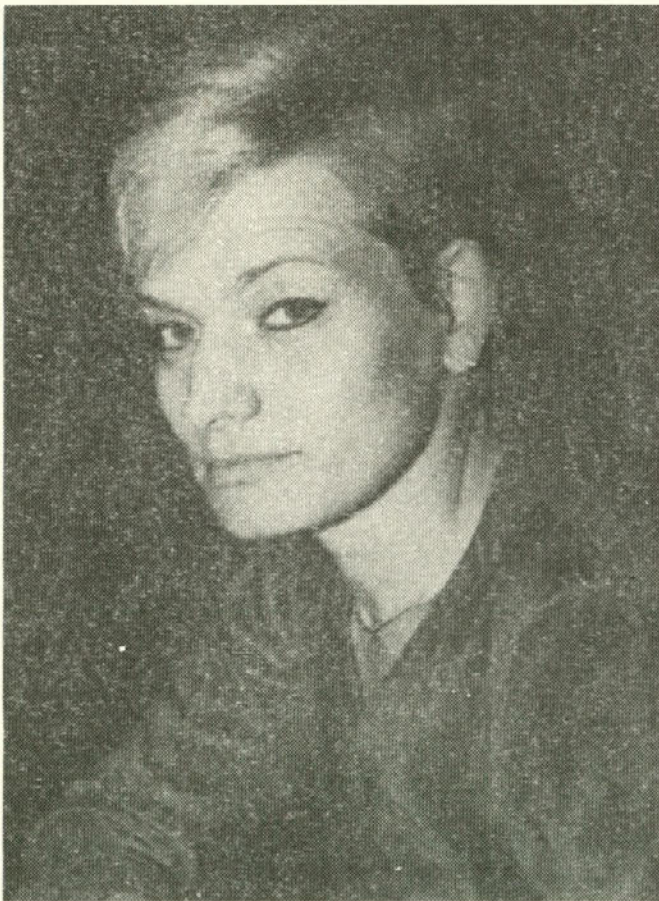
- Torej naše, socialistično samoupravljanje v praksi nazaduje?

"Tako kaže - in priznati moram, da sem bila sprva pretrese na ob spoznanju, da mi tako kot delavki in pripadnici socialistične samoupravne družbe jemljejo ustavne pravice.

Sploh se mi zdi neumno, da bi oživiljanje etatizma opravičevali z zapletenimi gospodarskimi razmerami, saj so nas ravno etatizmi - od tistih majcenih in že kar smešnih, po vzorcu obnašanja: "Podjetje to sem jaz!", do občinskih, republiških in zveznega - pripeljali v gospodarske težave.

Zato, vidite, pa je še kako nujno, da delovni ljudje in občani, ki se zavedamo pomena nadaljnjega poglobljanja socialističnih samoupravnih odnosov in jačanja vloge družbenopolitičnih organizacij, strnemo svoje vrste za doseg tega cilja."

Pripravil Bojan Ograjšek

ZDENKA TURIČNIK

Sporočilo kulturnega centra IVAN NAPOTNIK - Titovo Velenje

KULTURNE PRIREDITVE DO KONCA MARCA 1983

● Sreda, 9. marec

OB 17. URI V DOMU KULTURE V TITOVEM VELENJU

Najmlajši materam in ženam - prireditev glasbene šole Titovo Velenje. Vstop prost!

● Petek, 11. marec

OB 19. URI V KNJIŽNICI V TITOVEM VELENJU

Petkov kulturni večer romanc in balad Slovenske grude - Maribor

● Sobota, 12. marec

OB 16. URI V DOMU KULTURE V TITOVEM VELENJU

XXVI. srečanje mladih pevcev iz občine Velenje - revija otroških in mladinskih pevskih zborov

Vstopnice 50 po 50 din, kupite pa jih lahko v knjižnici v Titovem Velenju v soboto od 9. do 13. ure, v drugih delovnih dneh pa do 15. ure.

● Sobota, 19. marec

OB 16. URI V DOMU KULTURE V TITOVEM VELENJU

XXVI. srečanje mladih pevcev iz občine Velenje - ponovitev revije

● Petek, 18. marec

OB 17.30 IZPRED TEMELJNE BANKE "LB" V TITOVEM VELENJU

Odhod z avtobusi na ogled slovesne premiere slovenskega celovečernega filma EVA v kulturnem domu Ivan Cankar v Ljubljani

Film je režiral Franci Slak, scenarij pa je napisala Ana Rajh.

Po ogledu filmske predstave se boste gledalci lahko pogovarjali z ustvarjalci filma.

Cena celotnega izleta, vključno z vstopnino za ogled filmske premiere, je 250 din.

Prijave bodo sprejemali v knjižnici v Titovem Velenju od 11. marca dalje vsak delovni dan v že navedenem času.

Od 22. do 26. marca ob 19.30
v domu kulture v Titovem Velenju

TEDEN DRAME

Prireditelj: Zveza kulturnih organizacij, Titovo Velenje - odbor za gledališko dejavnost

● Torek, 22. marec

Amatersko gledališče Titovo Velenje - A. P. Čehov: MEDVED IN SNUBAČ, komedija v enem dejanju

● Sreda, 23. marec

KUD Lipa, Konovo - M. Marinc: POROČIL SE BOM S SVOJO ŽENO, komedija

● Petek, 25. marec

Gledališče "Pod kozolcem", Šmartno ob Paki - A.T. Linhart: ŽUPANOVA MICKA, komedija

● Sobota, 26. marec

Amatersko gledališče Titovo Velenje - E. Albee: ZGODBA O ŽIVALSKEM VRTU, drama

Koliko bodo stale vstopnice za predstave v okviru tedna drame in kako si jih boste lahko nabavili, vam bomo še sporočili.

- - -

Ravnateljstvo kulturnega centra IVAN NAPOTNIK vas lepo pozdravlja in vabi, da se prireditev, ki jih organizira, udeležujete.

Josip Bačić

TI SI VEČNA POMLAD

(Za dan žena)

Enkrat si bila Kleopatra,
večkrat boginja,
neštetokrat sužnja

Slika na naslovni strani - Ivan Meštrović: Mati

in vedno mati,
ki varuje zlato
otroški sen;
orač, kopač, dovilja,
hlapec, kmet, borec,
kraljica, cesarica
in pogosto
žena v črnini.

Ti si največja njiva,
ki skriva bogastvo življenja -
prepolna pisanih metuljev,
prepolna opojnih sokov.

Ti si večna pomlad!
Darilo narave in srca -
zibelka najlepših sanj.
Ljubezen, ki v hipu mine
in nikoli ista
ne pride nazaj.

KRALJESTVO ZA ČLOVEKA

Človeška je roka, roka naših bratov,
postavila našo sedanjost.
Poglej, ljuba žena, laterne na naši obali,
kako sevajo toploto srečnega darila!
V hipu te lepote, v kroni resnične svetlobe
si ti žena in jaz mož.

Ti kraljica - jaz kralj,
vsemogočen vladar - ti moja edina...
Kako se počutiš? Ti, presrečna žena!
Ali ti ugaja kraljestvo bistrega nasmeha?
Kaj bi si še želela od dobrot sveta?
Viseče vrtove? Ponižne tlačane? Moč besede?

Jaz ljubim kraljestva brez kraljev -
jaz ljubim sedanjost, jaz ljubim svobodo!
Sončne obale lepe moje dežele...
Delavca, ki pregnal je gorje,
doživel svoj beli, človeški dan -
človeka, ki srečo najbolje kuje si sam.

ZOPET SEM BOLJ BOGAT

(Vrtnica ljubezni neznani ženski)

Kot nežna senca ljubečih spominov,
blisk daljav, vonj dišečih planjav -
ptica iz krajev neznanega sveta...
Nekaj nedosegljivega na življenjski poti,
a vendar cvetoči cvet v popolni krasoti.

Odkritje, ki ponuja sadove spoznanj,
ko v srcu mi raste plima tvojih oči...
Iskra v mislih, nič v dejanjih -
le pogled v obraz žene davnih sanj.
Bitje sproščenih, radostnih igranj
po sončnih prostorih bežne domišljije.

Za košček lepote sem bolj bogat!
Za doživetje tvojega nasmeha,
za naključje, ki je ljubezen do sočloveka.
Za delce mladosti - najlepše norosti,
za utrip srca nevljubljene žene.

Da sem te utrgal v času cvetenja,
težko je verjeti, da bi v mojih očeh,
popačenih od potreb vihravega vremena,
ostala tako mikavno skrivnostna -
lepa "moja žena".

Z letne problemsko-volilne
konference literatov v naši občini

"HOTENJA" NAJ ŠE NAPREJ OSTANEJO GLASILO LITERATOV, LJUBITELJEV KNJIŽNE BESEDE IN SPODBUJEVALCEV LITERARNEGA USTVARJANJA V NAŠI OBČINI

V petek zvečer, 28. januarja, so se v knjižnici vile Široko v Šoštanju zbrali predstavniki literatov iz naše občine na letni problemsko-volilni konferenci.

Uvodoma so obravnavali poročilo o delu svojega odbora pri občinski zvezi kulturnih organizacij - Titovo Velenje v letu 1982, iz katerega kaže povzeti, da so se lani večkrat srečali z drugimi literati - na primer iz Slovenjega Gradca, Celja, Maribora, Mislinje, Radeč in Šmartnega ob Dreti, priredili svoje, občinsko srečanje in se z zbranimi literarnimi deli ob tej priložnosti predstavili na petkovem kulturnem večeru, ki je potekal v obratu družbene prehrane naše sestavljene organizacije ob Kidričevi cesti v Titovem Velenju.

Vrh svoje lanske dejavnosti pa so dosegli z organizacijo in izvedbo srečanja literatov celjskega področja in izdajo spominkega biltena ob tem srečanju, poleg tega pa z izdajo nekaj številki svojega glasila Hotenja.

Za te sadove svoje dejavnosti vsekakor zaslužijo priznanje, ki jim ga resda tudi ni manjkalo, saj je, denimo, o kvaliteti izdanih številki njihovega glasila Hotenja izšla v Književnih listih, tedenski prilogi Dela, nedvomno zaslužno laskava ocena izpod peresa mariborskega kritika in pesnika Franceta Forsneriča. O plodnosti literatov v naši občini pričajo tudi njihovi številni objavljeni prispevki v slovenskih publikacijah Mentor, Odsevanja, Obzornik, Antena, Mlada pota in Mladina.

Kljub obsežnemu delu, ki so ga opravili, so njihovi predstavniki na tej konferenci - ki jih je bilo sorazmerno zelo malo; le 8 od 23 vabljenih, bolj ali manj znanih literatov pa je v občini že okrog 45 - imeli nekaj pomislekov glede ugodno ocenjene dejavnosti celotnega njihovega odbora v poročilu o njegovem lanskem delu.

Še zlasti burna razprava se je na konferenci razvila, ko sta vzniknili dva različna predloga za politiko izdajanja njihovega glasila Hotenja v bodoče. Po enem od teh predlogov bi naj namreč politika izdajanja glasila Hotenja težila zlasti k dvigu kakovostne ravni glasila, kar bi zagotovili tako, da bi v njem bili s svojimi prispevki ustrezno udeleženi tudi najbolj znani sodobni slovenski literati. Po drugem predlogu - ki je nazadnje tudi obveljal - pa bi naj njihovo glasilo ostalo v glavnem le glasilo literatov, ljubiteljev knjižne besede in spodbujevalcev literarnega ustvarjanja na področju naše občine. Poleg tega so sklenili, da bodo v vsaki številki Hotenja objavili še dva ali tri kvalitetne prispevke učencev iz osnovnih šol v naši občini, ki jih bodo izbrali z natečaji.

V nadaljnjem delu konference so izvolili svoj novi odbor, v katerem bo naloge predsednika še naprej opravljal Boris Kumer - Božo, za podpredsednika odbora - ki ga stari odbor še ni imel - pa so izvolili že dobro znanega pesnika dopisnika tudi pri naših internih glasilih Petra Rezmána in za člane Vinka Šmajsa, Borisa Salobirja, Vlada Repnika in Dušana Brešarja.

Po izvolitvi novega odbora so se udeleženci konference dalj časa zadržali pri organizacijskih vprašanjih izdajanja in urejanja glasila Hotenja in v zvezi s temi vprašanji sklenili, naj nanovo izvoljeni odbor čimprej pripravi pravilnik o glasilu Hotenja, ki bo vseboval tudi določbe o organih pri glasilu.

Ko so v zadnjem delu konference predstavniki literatov v naši občini sprejemali še program dela svojega odbora za letos, so

med nalogami, ki so jih v njem predvideli, poudarili predvsem tiste, ki odboru nalagajo prirejanje literarnih večerov po krajevnih skupnostih v naši občini, povečanje sodelovanja z literarnimi klubi po Sloveniji in pripravo nadaljnjih številki Hotenja.

Na splošno pa naj bi za nadaljnjo organizirano dejavnost literatov v naši občini veljale tele besede, ki jih je lani v uvodniku "Biltena srečanja literatov celjskega področja" zapisal še naprej predsednik njihovega odbora Boris Kumer - Božo:

"In tako se začneja ta pot nemira; prva srečanja, prve objave in čimveč medsebojnih stikov v literarnih krožkih, odborih, klubih, v takih okoljih, kjer pravzaprav vse teče po nepisanih zakonih... Često je prijateljeva kritična beseda o ustvarjenem literarnem delu najmočnejše gibalno in največja spodbuda, pogosto pa tudi najostrejša kritika. In prav je tako..."

Uredništvo

Konference se je udeležilo le 8 od 23 vabljenih.

Ivo Stropnik - Spiritus

LIŠAJI JUTRA

I.

Skrivnostna
v svoji megli,
jama,
dišiš po belem jutru,

rdečem železu
vrtenja
in kapljah rdečih -
znojenja,
ker ostajajo dnevi
zažrti v meso.

II.

Ko boš nehala svetiti,
te bom razbil,
100 vatnica,
in si poskušal
postrgati mozolje
z jezika
za slovesno srečanje
s temo.
Polne žepe
imam voska,
to občutim na podplatih,
lepljive svobode...

III.

za en sam udarec
in skozi eno samo črno sled
za nekega Blaža.

Živiš,

ko te snežinke
s severa
zazidajo v mraz
in spolzijo
po steklenih kupolah.

Ponižno stopajo
s težkimi koraki
ob trdi tlak
živa trupla.
Še zadnje, redke besede
ob cigareti,
potem pa v znoj -
premog jih vabi.

"Ne hodi v bedno življenje,
moj mož!"
kliče ti žena, rudar.

"Kdo si, ki hodiš pozno v noč
mimo?"

"Rudar."

"Rudar, hahahaaa?"

IV.

V ljubezen do belih cvetov
na pladnjih odpetih
kdaj se utrneš, svetloba?
Ljudje, saj ste vsi heroji!

Pa želel sem si te
in upal in čakal nate,
vonj rokavic,
ki mi oblažiš ukaze
srca, ukaze kazalcev
in zgrizenih nohtov
ponosne črnine.

Nekoč bomo zmagali,
nehote bomo zmagali,
vzplamteli bomo kot feniksi -
in takrat bomo lahko
znova umirali.

V.

Nekoč
te bom vzljubil,

črno skalovje,
ko vsak dan te bom klel;
nekoč te bom vzljubil...
Nimaš srca,
čeprav jih toliko pogoltnes;
življenj,
ki prihajajo na poslednji
obred.
In ti jim daš
le črno zastavo,
poln gobec
grešnih besed,
preklete!

Nekoč te bom vzljubil...

VI.

Z utrinki se razgaljaš,
nedosegljiva
zvezda,
a vendar

moja
tiha
vera,
nespeča nočna roža.

Samo še skozi to peč
in te dimnike...
pa si obrijemo podbradke.

VII.

Štiri žice

za pogled
vsak dan
objemajo drogove
in ptice sedajo
nanje
brez strahu.

Gledam
in ljubim trdo zemljo;
mornarji že dvigajo
sidra.

SKALA

Skala,
koliko tisoč let
si bila pripeta v temi?

Človek,
še bolj jeklen
kakor ti,
te je zrušil.

Zgorela bosta oba,
človek in ti.

Peter Rezman

RUDARSKA

Nov dan nad Kozjakom se oglašaja,
ko vstane še zaspan RUDAR.
Bi ležal še, a vstati mora.
Cez dobro uro že stoji RUDAR
pripravljen na odhod v globino.

Se složno četica naprej pomika,
v ospredju naš RUDAR
bliža novemu se čelu.

Zavihtel stojko si na ramo je RUDAR,
hidravlika napravila je svoje. Odstrel.
Se premog vsuje in RUDAR
pogumno grebe ga na transporter.

Je dela konec, utrujen -
- ne da bi priznal - spravi se v avtobus.
V tržnici ob pivu par obokov še podpre,
nato domov hiti, vesel, da dela
konec je - RUDAR.

Stanko Koselj

PJESMA O TITOVOM VELENJU

Titovo Velenje lijep grad,
uvjek mi je tako drag.

I Titovo ime nosi
sa čime se ja ponosim.

U tome ja gradu živim,
pa se tome gradu divim.

Kako se nebi i divio;
puno sam u njemu ljepog video.

U tom gradu industrijskom
teče život pod utiskom;
kako lijepo grad se širi,
postao je nam - sve miliji.

Stipo Kostreš

Krajani Jagnjenice in Svibnega pri Radečah so v znak spoštovanja naših rudarjev tudi letos po novem letu povabili v goste skupino njihovih predstavnikov

Glavna gostiteljica je spet bila lastnica gostišča Stari dvor - Karolina Gračner

V soboto, 22. januarja, ali le dan prej kot lani se je tudi letos zgodaj zjutraj izpred poslovne zgradbe našega kombinata Rudarska 6 v Titovem Velenju odpeljala proti Radečam majhna delegacija naših rudarjev. Štela je šest izbranih rudarjev po samoupravnih delovnih skupinah v RLV izmed tistih 188 delavcev, ki so jih lani ob koncu leta v RLV izbrali za najboljše, najbolj prizadevne in vestne delavce med letom.

Na pot proti Radečam se bi jih pravzaprav moralo odpeljati sedem, vendar se jih je le šest, in sicer Gašper Brglez (J. mehanizacija), Mihael Bukovšek (J. Preloge), Stanko Grudnik (J. Skale), Dušan Ilič (J. Pesje), Ivan Lednik (Zračenje) in Anton Ramšak (J. gradnje), spremljali pa so jih predsednik delavskega sveta RLV Marjan Tamše, glavni inženir jamske proizvodnje RLV Avgust Terjav in novinar pri naših internih glasilih Bojan Ograjenšek, ki je s poti teh predstavnikov naših rudarjev pripravil tale zapis. /Uredništvo/

Med krajani v Jagnjenici

Nekaj minut pred osmo uro zjutraj se naša odprava pripelje pred gostišče Stari dvor v Jagnjenici, kjer nas v predvorju sprejme lastnica tega častitljivega gostišča Karolina Gračner.

Po nekaj kratkih stavih dobrodošlice nas Karolina - kot lani tudi tokrat glavna gostiteljica obiskovalcev iz RLV - povabi k zajtrku, med katerim v mislih preletim vzroke za naš obisk v tej gostoljubni hiši...

Spomini se mi vrnejo za leto dni v preteklost, ko je Karolina ob prvem obisku rudarjev iz RLV povedala, da je idejo za povabilo nekoga iz RLV k sebi v goste dobila neke pozne decembrske noči pred Silvestrovim leta 1981, ko je zaprla vrata gostišča in utrujena sedla pred televizijski sprejemnik. Med zadnjimi poročili je namreč takrat slišala novico, da so rudarji v Titovem Velenju tega dne dosegli letni odkop 5 milijonov ton premoga, kar je v njej zbudilo veliko spoštovanje do njih, obenem pa odločitev, da najstarejšega med njimi povabi na sedemdnevni oddih v svoje gostišče. Vendar jo je potem kar malce zaskrbelo, ko je po svojem povabilu prejela predlog predsedstva sindikalne organizacije RLV, da bi bilo bolj pravično, če bi namesto enega rudarja za sedem dni na svoj dom povabila sedem rudarjev za en dan.

Kljub nekaj pomislekom spričo takšnega zasuka njene odločitve je Karolina predlog vodstva sindikalne organizacije našega rudnika sprejela - kakor so ga še celo za naprej sprejeli tudi drugi krajani Jagnjenice in Svibnega, saj sicer letos - po ponovljenem letnem odkopu 5 milijonov ton premoga v RLV - predstavniki RLV ne bi bili zopet njihovi gostje.

- - -

Po obilnem zajtrku pri Karolini se odpeljemo na bližnjo žago, obrat temeljne organizacije Lesna industrija "Sopota" - Radeče, ki spada k Lesnini - Ljubljana. Na žagi nas sprejme obratovodja Drago Serenc in nam razkaže ta izredno moderno opremljen lesni obrat. V njem režejo pretežno bukova debla, poleg žage pa ima novo halo za izdelavo različnih lesenih podstavkov za transport industrijskega blaga (palet), ki so spričo racionalnosti uporabe teh izdelkov v transportu dandanes zelo iskani in cenjeni.

Naš obisk v Jagnjenici nadaljujemo z odhodom z žage v bližnje upravne prostore te krajevne skupnosti, kjer nas z zgodovino kraja, življenjem njegovih prebivalcev in njihovimi načrti na kratko seznanja Mojca Medved, tajnica krajevne organizacije SZDL. Nato se vrnemo v gostišče Stari dvor na kosilo k naši gostiteljici Karolini Gračner.

Tudi med popoldanskim delom obiska ne mirujemo. Ozka asfalt na cesti, ki se vije po dolini rečice Sopote, nas pripelje na kokošjo farmo, na kateri gospodarji Martin Plevanč s svojo ženo in sinom. V dveh obsežnih etažah njihovega velikega gospodarskega poslopja domuje pet tisoč kokoši, ki na dan znesejo okrog 4 600 jajc.

Kljub avtomatiziranemu krmljenju svoje perjadi imajo Plevančevi trije veliko dela. Vsak dan je treba pobirati in pakirati jajca, za katera jim embalažo - tako kot tudi hrano za "njihove proizvajalce" - dobavlja kmetijska zadruga Radeče, s katero so že pred leti podpisali kooperacijsko pogodbo. Poleg dela z jajci, pri krmljenju kokoši in čiščenju pa je na farmi še nič koliko drugega trdega dela, ki Plevančevim ne dopušča počitka niti v nedeljah in praznikih, tako da je tistih 30 par, kolikor dosežejo čistega osebnega dohodka pri pridelanem kokošjem jajcu, bore malo.

Po ogledu kokošje farme si v njeni neposredni bližini ogledamo še eno zanimivost Jagnjenice: več kot 400 let staro Dornikovo kovačijo.

Čeprav nismo najavljeni, ker po programu našega obiska ogled te krajevne znamenitosti ni predviden, nam gospodar Dor-

Med obiskom v Jagnjenici so si gostje iz RLV ogledali žagarski obrat temeljne organizacije Lesna industrija "Sopota" - Radeče.

kokošjo farmo Plevančevih,

več kot 400 let staro Dornikovo kovačijo;

njihova glavna gostiteljica pa je spet bila lastnica gostišča Stari dvor - Karolina Gračner.

nik rad razkaže opremo svoje kovačije, obenem pa si ogledamo tudi njegovo hidroelektrarno, ki ji vode Sopote, čeprav mirne, dajejo od 10 do 15 kilovatov izhodne moči, včasih pa celo več.

Dobrih trideset minut se zadržimo pri kovaču Dorniku, potem pa se spet spravimo v naš majhen avtobus in se odpeljemo proti skrajni jugozahodni točki doline, kjer nas pri odcepu ceste za Svibno že čaka sekretar organizacije zveze komunistov v tej krajevni skupnosti - Janez Starina.

V Svibnem

Obisk krajevne skupnosti Svibno je zadnji cilj našega celotnega obiska. Vendar gostoljubnega Janeza ta okoliščina ne moti, da se ne bi za nekaj minut, kakor je dejal - ki pa se raztegnejo na debelo uro - ustavili na Janezovem nekdanjem domu, na katerem gospodarita njegov starejši brat in nečak.

Najprej nam vsi trije razkažejo do strehe zgrajeno sodobno gospodarsko poslopje, v katerem bo še letos našla prostor 40-glava čreda govedí, potem pa nas gospodinja povabi na malico, med katero naši rudarji ugotovijo, da jih gosti njihov upokojeni stanovski tovariš, ki je pred upokojitvijo dvaindvajset let rudaril v zasavskih premogovnikih.

Dan se nagiba v zimski večer, ko nas Janez Starina odpelje naprej v Svibno, kjer nas pred tamkajšnjo podružnično osnovno šolo pričaka njegova žena, razredna učiteljica in obenem voditeljica te šole.

Za ogled ostankov graščine znamenitih Ostroviharjev in dobro ohranjene župnijske cerkvice Sveti križ, ki se nad vasjo Svibno izgubljata v večernem mraku, je zmanjkalo časa. Zato posedemo v prostorni učilnici osnovne šole in prisluhnemo zanimivi pripovedi gostiteljice o nekdanjem in današnjem življenju tega kraja, ki je znan že izpod peresa Janeza Vajkarda Valvasorja.

Z najlepšimi vtisi se še enkrat vrnemo v Jagnjenico k naši gostiteljici Karolini, ki nam postreže z večerjo in kjer se po njej tudi sklene naš obisk v dolini rečice Sopote.

Naše občutke je ob slovesu od krajanov Jagnjenice in Svibnega, ki so se v Starem dvoru zbrali na skupni večerji, še najbolje izrazil glavni inženir jamske proizvodnje RLV Avgust Terglav, ko je dejal, da odhajamo bogatejši za mnoga spoznanja - za spoznanja, ki so večini rudarjev spričo narave njihovega dela bolj ali manj težko dostopna - in nato naše gostitelje povabil, da nam čimprej vrnejo obisk s prihodom v naše rudarsko mesto.

ODŠLI V POKOJ

Franciška POGOREVC,
upokojena 31. avgusta 1982

Rojena 27. januarja 1930
v Podkraju pri Velenju.

MATI DVOH OTKOK: leta 1961 rojenega Aleksandra in leta 1964 rojenega Bogomirja.

Od 16. avgusta 1971 je neprekinjeno delala pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlila se je kot nekvalificirana

delavka v EFE. Leta 1976 je bila premeščena v Zunanje obrate in leta 1978 v ESO, kjer je delala v skupnih službah do upokojitve.

Miroslav ŠERBEC,
upokojen 31. avgusta 1982

Rojen 13. februarja 1931 v Libnem pri Krškem. Poročen s Štefko, rojeno Klavora.

Od 7. aprila 1960 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1966 je bil premeščen v rudniški zunanji obrat in leta 1973 v Plastiko, sedaj Sipak, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Miha RAVLJEN,
upokojen 11. oktobra 1982

Rojen 10. avgusta 1925 v Gaberkah pri Šoštanju. Poročen z Leopoldino, rojeno Mlinar.

Od 18. maja 1951 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot kvalificirani kovač v ESO. Leta 1962 je bil premeščen v Jamo vzhod in leta 1967 nazaj v ESO, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan ROŠER,
upokojen 11. oktobra 1982

Rojen 29. aprila 1930 v Završaku pri Slovenjem Gradcu. Poročen z Ljudmilo, rojeno Šumah.

Od 12. decembra 1955 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1964 je bil premeščen v Jamske gradnje in leta 1972 v Plastiko, sedaj Sipak, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Viktor KOČEVAR,
upokojen 18. decembra 1982

Rojen 14. aprila 1928 v Šeščah pri Celju. Poročen z Branko, rojeno Barišič.

Od 1. marca 1954 je neprekinjeno delal v TE Šoštanj, od 1953.

leta pa v bivši TE Velenje. Zaposlil se je kot elektro mojster. Od leta 1956 do leta 1975 je opravil dela in naloge vodje transporta, nato energetika za toplotni obračun, nazadnje pa je delal pri pripravi obrač. teh. in stat. dokumentacije v skupnih službah TE Šoštanj.

Ves čas dela v TE Šoštanj aktiven v samoupravnih organih.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOB od leta 1944 dalje. V letu 1946 udeleženec zvezne mladinske delovne brigade.

Stanislav RAZDEVŠEK,
upokojen 19. novembra 1982

Rojen 26. aprila 1932 v Šentilju pri Velenju. Poročen z Anico, rojeno Tanjšek.

Od 6. avgusta 1954 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1958 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1960 nazaj v Jamo zahod, leta 1976 v Steber 8 in konec leta 1976 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1958 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1961 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Slavica DROBNE,
upokojena 20. decembra 1982

Rojena 12. oktobra 1927 v Senovciah pri Šmarju pri Jelšah.

Mati enega otroka: leta 1951 rojenega Danila.

Od 1. januarja 1967 je neprekinjeno delala pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlila se je kot knjigovodkinja v stanovanjski enoti. Leta 1978 je bila premeščena na kadrovsko-socialno področje skupnih služb kombinata, kjer je kot administratorka delala do upokojitve.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ahmet SULEJMANOVIĆ,
upokojen 22. decembra 1982

Rojen 9. februarja 1931 v Babičih pri Gračanici. Poročen z Rabižo, rojeno Mešič.

Od 21. junija 1966 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Konec leta 1966 je bil premeščen v Priprave, leta 1976 v Zunanje obrate in leta 1978 v Kopalnico, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1971 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1973 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Janez KOLENC,
upokojen 27. decembra 1982

Rojen 19. junija 1934
v Homu na Dolenjskem. Poročen
z Ano, rojeno Brčar.

Od 19. februarja 1959 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1960 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1966 nazaj v Jamo vzhod in še isto leto v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Marjan NAPOTNIK,
upokojen 6. januarja 1983

Rojen 14. junija 1950
v Ravnah pri Šoštanju. Poročen
z Silvo, rojeno Tašler.

Od 12. septembra 1973 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v ESO. Leta 1974 je bil premeščen v temeljno organizacijo RLV - Jama vzhod in iz nje leta 1976 v Klasirnico, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1973 je opravil izpit za polkvalificiranega izolaterja.

Avgust JEROMEL,
upokojen 7. januarja

Rojen 28. avgusta 1933
v Smiklavžu pri Slovenjem gradcu.
Poročen z Urško, rojeno Oder.

Od 2. novembra 1965 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1976 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc AVBERŠEK,
upokojen 12. januarja

Rojen 21. marca 1921
na Paškem Kozjaku. Poročen
z Amalijo, rojeno Pogladič.

Od 1. oktobra 1974 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Za poslal se je kot nekvalificirani delavec v Jami Škale. Leta 1977 je bil premeščen v Jamski transport in leta 1978 v Zunanjo dejavnost, kjer je delal do upokojitve.

Aktivni udeleženec NOB od leta 1944.

Stanko PIRTOVŠEK,
upokojen 26. januarja

Rojen 16. junija 1934
v Podgorju pri Velenju.

Od 10. septembra 1956 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot kvalificirani klepar pri Kleparstvu-vodovod, Šoštanj, v začetku leta 1975 združenem v ESO, od koder je kot delavec Krovsko-ključavnčarskih obratov odšel v pokoj.

Med zaposlitvijo aktiven v samoupravnih organih, RK in SZDL.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Andrej FLIS,
upokojen 12. februarja

Rojen 25. septembra 1943
v Lokovini pri Dobrni. Poročen
z Marijo, rojeno Klep.

Od 9. aprila 1981 je neprekinjeno delal pri RLV. Zaposlil se je kot gradbeni delovodja v Gradbeni dejavnosti, kjer je delal do upokojitve.

Dobitnik priznanja za 10 let vestnega dela in priznanja gasilskega društva Dobrna.

Martin BOROVIK,
upokojen 24. februarja

Rojen 6. novembra 1929
v Paki pri Celju. Poročen
z Albino, rojeno Rakovnik.

Od 3. februarja 1958 je neprekinjeno delal v našem rudniku, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1946. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v Jami zahod, leta 1958 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1960 nazaj v Jamo zahod, leta 1975 v Jamsko mehanizacijo in transport in leta 1977 v Jamski transport, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan AVBERŠEK,
upokojen 28. februarja

Rojen 8. decembra 1929
na Paškem Kozjaku. Poročen
z Marijo, rojeno Krajnc.

Od 3. januarja 1954 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Za posilil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Steber 8 in konec leta 1975 nazaj v Jamo vzhod, sedaj skupaj z Jamo zahod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1957 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1960 za kvalificiranega kopača in leta 1963 za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože DREV,
upokojen 28. februarja

Rojen 16. marca 1931
v Lokovici pri Velenju. Poročen
z Ivanko, rojeno Kugovnič.

Od 15. oktobra 1953 je neprekinjeno delal v našem rudniku, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1950. Zaposlil se je kot kvalificirani kovač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1966 je opravil izpit za ključavničarja za montažo in dežurstvo v jami.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Slavko GRAŠIČ,
upokojen 28. februarja

Rojen 14. oktobra 1930
v Desinič gori pri Pregradi. Poročen
z Viktorijo, rojeno Gajšek.

Od 1. avgusta 1966 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1967 je bil premeščen v Jamske gradnje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1964 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in priznanja za večji odkop premoga.

Hedvika JELEN,
upokojena 28. februarja

Rojena 11. septembra 1927 v Pesju pri Velenju.

Mati dveh otrok: leta 1951 rojene Danice in leta 1957 rojene Alenke.

Upokojenka Hedvika Jelen

Od 1. maja 1974 je neprekinjeno delala pri našem rudniku, s prekinitvijo pa že od leta 1947. Zaposlila se je kot nekvalificirana delavka v rudniškem zunanjem obratu. Leta 1978 je bila premeščena v Kopalnico, kjer je delala do upokojitve.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Friderik JOVAN,
upokojen 28. februarja

Rojen 29. junija 1933
v Sentjanžu pri Velenju. Poročen
z Marijo, rojeno Grašovnik.

Od 14. maja 1955 je neprekinjeno delal v našem rudniku, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1949. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aleksander KNEŽEVIČ,
upokojen 28. februarja

Rojen 24. septembra 1923
v vasi Jošan - Udbina pri današnji
litovi Korenici. Poročen z
Zofijo, rojeno Lužar.

Od 1. januarja 1957 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot vodja poslovnih in neposlovnih zgradb v rudniškem zunanjem obratu. Leta 1970 je bil premeščen v kadroviski sektor, leta 1972 v splošni sektor skupnih služb RLV in leta 1978 na kadrovisko-splošno področje skupnih služb kombinata, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, odlikovan z redom za hrabrost, redom bratstva in enotnosti druge stopnje, bolgarsko spomenico in spomenico 10 let JLA.

Od leta 1941 do 1945 je bil član Skoja, nato član ZKJ, ZZB NOV in po izstopu iz JLA še član SZDL, ZS in ZRVS - ves čas zelo aktiven.

Že leta 1941 je delal v Skoju, v začetku leta 1942 pa je stopil v prvo četo bataljona Krbava 3. liške brigade in se boril do osvoboditve; najprej kot navaden borec, potem kot delegat voda, komandir voda in komandir baterije. Leta 1956 je bil vojaško upokojen kot komandant artilerije v pešadijski brigadi, polku.

Mirko KREGAR,
upokojen 28. februarja

Rojen 4. maja 1933
v Trbovljah. Poročen z Viktorijo,
rojeno Strel.

Od 3. marca 1959 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in pohvale za delo v mladinski brigadi.

Jože NOVINŠEK,
upokojen 28. februarja

Rojen 14. avgusta 1932
v Podkraju pri Velenju.

Od 15. marca 1955 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Vladislav PEČOVNIK,
upokojen 28. februarja

Rojen 10. marca 1932
v Zabukovici pri Žalcu. Poročen
z Bernardo, rojeno Klavčič.

Od 1. aprila 1975 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami Škale. Leta 1977 je bil premeščen v (Jamsko mehanizacijo in) transport, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Bernard PUŠNIK,
upokojen 28. februarja

Rojen 18. avgusta 1934
v Vitanju. Poročen z Marijo,
rojeno Hriberšek.

Od 3. novembra 1956 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1965 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1969 v Jamo zahod in leta 1974 v Steber 8, sedaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc RAMŠAK,
upokojen 28. februarja

Rojen 7. januarja 1926
v Lipju pri Velenju. Poročen
z Anico, rojeno Krajnc.

Od 19. avgusta 1952 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot kvalificirani elektrikar v Jami vzhod. Leta 1973 je bil premeščen v ESO, kjer je delal v Elektro obratih do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOB od januarja 1945.

Bogdan VIŠNAR,
upokojen 28. februarja

Rojen 27. septembra 1934
v Hudinji pri Celju. Poročen s
Franciško, rojeno Založnik.

Od 21. septembra 1956 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1966 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1973 v Steber 8 in leta 1979 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1959 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1961 za kvalificiranega kopača in leta 1967 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Karel VOCOVIK,
upokojen 28. februarja

Rojen 20. oktobra 1932
v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu.
Poročen z Zalo, rojeno Škodnik.

Od 1. aprila 1955 je neprekinjeno delal v rudniku, s krajšo prekinitevjo pa od leta 1949. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v rudniškem gradbenem obratu. Leta 1956 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1975 v Steber 8 in konec leta 1975 v Jamo vzhod, sedaj skupaj z Jamo zahod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Boris MAČKOVŠEK,
upokojen 2. marca

Rojen 30. aprila 1932
v Hrastniku. Poročen z Gizelo,
rojeno Medvešek.

Od 3. septembra 1958 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot kvalificirani kovač v Jami vzhod. Leta 1959 je bil premeščen v Jamo zahod in leta 1975 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za visokokvalificiranega kovača in leta 1965 za jamskega nadzornika strojne stroke.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc MOHORIČ,
upokojen 2. marca

Rojen 29. septembra 1934
v Novi cerkvi pri Celju. Poročen
z Angelo, rojeno Ateljšek.

Od 1. avgusta 1960 je neprekinjeno delal v našem rudniku, s krajšo prekinitvijo pa od leta 1952. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen v rudniški zunanji obrat in leta 1978 v Kopalnico, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1971 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ferdinand MAURER,
upokojen 1. marca

Rojen 27. junija 1924
v Andražu pri Polzeli. Poročen
z Veroniko, rojeno Dobnik.

Od 11. januarja 1954 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Steber 8, leta 1979 v Jamo Preloge, konec leta 1979 v Jamo Pesje in leta 1981 zopet v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil najprej izpit za polkvalificiranega in nato še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji ter priznanj in odlikovanj za sodelovanje v NOB.

Aktivni udeleženec NOB od leta 1944 dalje.

(Po podatkih iz kadrovskih služb delovnih organizacij in oddelka socialne službe SOZD REK Titovo Velenje za invalidsko in pokojninsko zavarovanje pripravila Vesna KORES.)

POPRAVEK

Na strani 20 zadnje lanske številke Rudarja (št. 6 z dne 30. decembra) je v notici o upokojitvi Alojza Miklavžine, ki je nazadnje delal v TOZD RLV - Gradbena dejavnost, prišlo do ponovitve napačne navedbe v njegovi dokumentaciji pri RLV, da se je pri RLV zaposlil kot polkvalificirani zidar, saj se je v resnici zaposlil in prejemal osebne dohodke kot kvalificirani zidar. Zato notico o upokojitvi Alojza Miklavžine popravljeno objavljamo še enkrat in se mu za storjeno napako, čeprav do nje ni prišlo po naši krivdi, opravičujemo.

Uredništvo

Alojz MIKLAVŽINA,
upokojen 23. avgusta 1982

Rojen 6. maja 1930
v Šoštanju. Poročen z Mihaelo,
rojeno Vermočnik.

Od 14. maja 1965 je neprekinjeno delal v našem rudniku. Zaposlil se je kot kvalificirani zidar v rudniškem zunanjem obratu. Leta 1978 je bil premeščen v temeljno organizacijo Gradbena dejavnost, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

S prve letne konference aktiva invalidov ESO

PARTICIPACIJA: DA ali NE?

V torek, 22. februarja, je bila prva letna konferenca aktiva invalidov DO ESO. Aktiv invalidov te delovne organizacije REK Titovo Velenje je namreč bil ustanovljen šele lani v mesecu aprilu. Do takrat so bili invalidi DO ESO vključeni v rudniški aktiv invalidov, s katerim kljub odcepitvi še sedaj dobro sodelujejo, vendar pa bodo s samostojnostjo bolj obveščeni, poleg tega si bodo lahko enostavneje zagotavljali prekvalifikacijo in zaposlovanje pri drugih ustreznih delih in nalogah; skratka, njihovi problemi se bodo lažje in dosledneje reševali. Seveda pa teh problemov ni malo. Predvsem se njihova problematika nanaša na prekvalificiranje in prezaposlovanje, saj vemo, da število invalidov tako kot v celem REK Titovo Velenju tudi v DO ESO iz leta v leto narašča. Temu največkrat botrujejo delovne razmere, ki so, predvsem v rudniku, vse prej kot lahke. Opaža se, da tudi med mladimi število invalidov narašča, kar seveda še zdaleč ni spodbudno. Zanje in za vse druge invalide je treba zagotoviti primerna dela in naloge. A to ni ravno najbolj enostavno. Še posebno težko je to pri invalidih z obolelo hrbtenico, saj ne morejo niti dolgo stati niti sedeti. Tudi glede prekvalifikacij so problemi, kajti štipendij je zelo malo, pa tudi primerne dela, ki bi ga prekvalificirani invalid po končanem šolanju lahko opravljal - zanj ni! O takih in podobnih problemih razpravljajo invalidi na svojih sejah.

Letna konferenca je bila nekaksen povzetek obravnave vseh aktualnih invalidskih vprašanj v DO ESO. Konference se je udeležilo sedemindvajset invalidov, ki so soglasno sprejeli poslovnik o organizaciji, ciljih in nalogah aktiva in izvolili 1 novega člana v njegovo vodstvo. Invalide je z vsemi perečimi vprašanji seznanil predsednik vodstva aktiva Mirko Hudej. Med drugim je omenil tudi problem, o katerem se zadnje čase v naši občini

veliko govori; to je o samoupravnem sporazumu o uresničevanju pravic iz zdravstvenega varstva, ki določa, da bodo morali vsi invalidi (izjema so invalidi s 70 - ali več kot 70-odstotno telesno okvaro in vojni invalidi) plačevati participacijo. Ne davno tega je bil ta samoupravni sporazum v naši občini sprejet, marsikje drugod v Sloveniji pa je šele v postopku spreje-

Udeleženci in delovno predsedstvo konference

Zgoraj drugi z leve strani - predsednik aktiva Mirko Hudej

manja. Od tod pa ravno izvira zaplet, kajti povsod drugod v Sloveniji še ni rečeno, da ga bodo sprejeli. Torej invalidi v občini Velenje že morajo plačevati participacijo pri zdravstvenem varstvu. Zakaj razlike? Povsem normalno je, da pride zaradi tega do nesoglasij. To pa še zdaleč ni tisto, kar si

želimo, oziroma si želijo invalidi - to je širše solidarnosti.

Seveda so na konferenci podprli predlog, da ne bi plačevali participacije, če pa bi bil predlog zavržen, naj bi bili plačevanja participacije oproščeni vsaj invalidi prve in druge kategorije.

Besedam predsednika Hudeja je svoje mnenje o tej problematiki dodal tudi član izvršilnega odbora aktiva invalidov DO RLV Valter Golob.

Zatem je konferenca sprejela enake smernice dela aktiva DO ESO za letos, kot so jih sprejeli za lani, saj so te smernice dokaj dobro pokrivalo interese in potrebe invalidov v ESO. Poleg tega so invalidi ESO na konferenci iz svojih vrst izbrali štiri delegate, ki naj bi sodelovali na letnem občnem zboru Društva invalidov - Titove Velenje. Ta zbor je že za nami, saj je zasedal 27. februarja v domu kulture v Šoštanju.

Z imenovanjem teh delegatov so invalidi v DO ESO tudi sklenili letno konferenco.

(Sestavila Danica NOVINŠEK, učenka 2. letnika srednje družboslovne šole v Titovem Velenju med obvezno delovno prakso v uredništvu naših glasil.)

ZAHVALI

Upokojenci TOZD RLV - Jamski transport se iskreno zahvaljujemo delavcem, ki delate v tej temeljni organizaciji, za prijeten prijateljski večer, ki ste nam ga priredili letos v začetku leta, in vam želimo kar najbolj uspešno nadaljnje delo pa veliko sreče v družinskem krogu.

Srečno- in še kdaj nasvidenje!

Za udeležence
prirejenega prijateljskega večera

Rudi KORTNIK
Tomšičeva 39
Titovo Velenje

Pred tremi leti je moj sin Rudi Zaleznik - zaposlen v TOZD TE Šoštanj I - zbolel za hudo boleznijo. Delavci njegovega delovnega kolektiva ga niste pozabili - redno ga obiskujete, ob praznikih tudi obdarite. Njegov najbolj reden obiskovalec pa je Ervin Krištof, zaposlen v TOZD RLV - Jamska mehanizacija.

Zdravje se je mojemu sinu v zadnjem času že izboljšalo, a zankrat je še na okrevanju v Topolšici.

Vsem, ki ste ga obiskovali in mu vlivali voljo za življenje, naj lepša hvala.

Lojzka ZALEZNIK
Aškerčeva 3 b
Šoštanj

Letošnje knjižne zbirke PREŠERNOVE DRUŽBE

Francoski publicist Jean-Claude Cancel je o svojih občutkih ob branju izdanih Prešernovih pesmi lani spomladi pri založbi Christ - Alain v majhnem francoskem mestu Marguerittes v departmaju Gard med drugim zapisal:

"Najprej me je presenetila politična razsežnost Prešernove

poezije v najširšem pomenu besede: pesnik noče in ne more ostati tuj ničemu, kar zadeva njegovo domovino ter zgodovinske in kulturne probleme njegovega naroda."

Te misli, povzete iz članka J. - C. Cancela "Prešeren po francosko", ki je izšel letos 11. februarja v štirinajstodnevniku Naši razgledi, izpričujejo, kako pomembno je Prešernovo kulturno izročilo za ves slovenski kulturni prostor tudi z vidika tujca - sodobnika; s tem pa tudi, kako važno poslanstvo v slovenskem kulturnem prostoru opravlja z izdajanjem svojih letnih knjižnih zbirk in drugih publikacij glavna ohranjevalka Prešernovega kulturnega izročila - Prešernova družba. Zato se le naročite na njene knjige!

Redna letna knjižna zbirka

Prešernov koledar 1984

Poleg zelo natančnega koledarskega dela, ki ga bodo bogatile barvne reprodukcije izbranih slik enega izmed velikanov slovenskega slikarstva, bo vseboval vrsto člankov iz družbeno-političnega, narodnega in kulturnega dogajanja pri nas, zanimive zapise o aktualnih svetovnih dogodkih, več črtic in pesmi sodobnih slovenskih avtorjev in še poljudne razlage nekaj najnovejših znanstvenih dosežkov in odkritij.

Mimi Malenšek

JESEN V SOTESKI, povest

V njej razkriva svojo dramo Bernard, kmet, žagar, partizanski borec in danes upokojeni gozdarski delavec, in to tako, da skozi občuteno in osebno prizadeto pripovedovanje išče in odkriva vzroke propadanja svojega doma.

Ivan Dolenc

ZA DOLAR ČLOVEČNOSTI, roman

To je pristno izpovedno literarno delo, ki nam predoči tragiko izseljenstva. V njej izginjajo iluzije zdomcev o Kanadi, Združenih državah Amerike, Južni Ameriki, Avstraliji in sploh tujini. Trpko pisateljevo pričevanje o tisočeri izseljencih, potem ko so zapustili svojo domovino, skriva v sebi sporočilo o nezamenljivosti domovine, o tragiki vraščanja v novo okolje in nove družbeno-ekonomske odnose, ki jih določa zgolj ali samo dolar.

Nada Kraigher

IZ MOJE TRŽAŠKE MAPE, knjiga za mladino

To je knjiga zlatih spominov iz pisateljčinega tržaškega otroštva in je napisana tako za mlade kot za starejše bralce. Glavna oseba v knjigi je pomorščak, ki otrokom živo pripoveduje in jim prikaže svet in čas svojih dolgih potovanj po svetu. Knjiga bo izšla z risbami.

Dr. France Adamič

ŽIVLJENJE IN DELO LOUISA ADAMIČA

Prešernova družba se je dogovorila z dr. Francetom Adamičem, Louisovim bratom, da bo orisal tako Louisovo življenjsko kot pisateljsko in politično pot v tej knjigi: Adamičev rod in bratova mlada leta, njegov odhod v "obljubljeno deželo" in srečanje z ameriško stvarnostjo, nato Louisa prostovoljca v prvi svetovni vojni in leta gospodarske krize po njej, prva bra

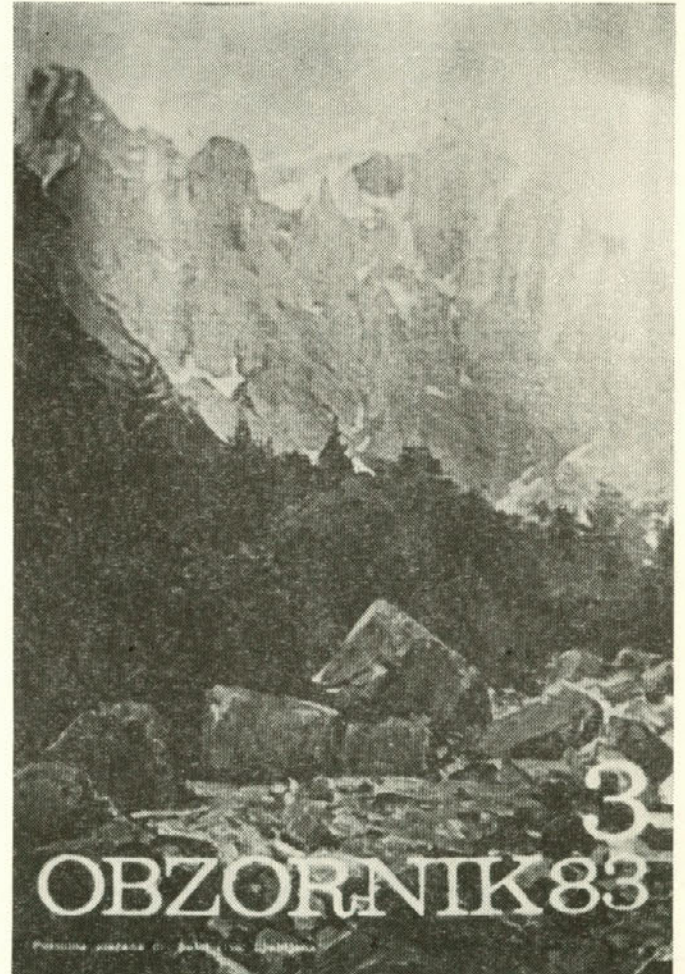
tova pisanja, njegovo srečanje s staro Jugoslavijo in s kulturnimi delavci v njej, srečanje s kraljem Aleksandrom na večerji v Beli hiši, pisateljeva prizadevanja za Titovo Jugoslavijo in srečanje s Titom, vse do pisanja Louisove zadnje knjige, Orel in korenine, pa do pisateljeve smrti.

Nagradna knjiga

Dragoslav Mihailović

PETRIJIN VENEC, roman

V naši povojni literaturi je bilo napisanih malo knjig, ki bi tako ljudsko in tako človečansko pristno spregovorile o usodi naše

Pri Prešernovi družbi se lahko naročite tudi na vsebinsko pestro mesečno revijo OBZORNIK. Letna naročnina zanjo znaša 500 dinarjev, plačate pa jo lahko tudi v največ treh obrokih.

ženske, kakor o njej teče beseda v tem Mihailovičevem romanu, za katerega je pisatelj prejel tudi Andrićevo nagrado.

Cena broširane izdaje te zbirke je 600 dinarjev in vezane v celo platno (le z broširanim koledarjem) 1 000 dinarjev.

Nagradno knjigo pa boste brezplačno prejeli vsi, ki boste naročnino poravnali do 30. junija 1983.

Ta zbirka bo izšla ob 3. decembru, obletnici rojstva dr. Franceta Prešerna.

Zbirka romanov LJUĐSKA KNJIGA

Cena te zbirke, ki bo kot vsa leta doslej tudi letos vezana v celo platno, je 1 300 dinarjev, plačate pa jo lahko tudi v obrokih (največ treh), vendar zadnji obrok je treba plačati najpozneje do konca novembra 1983.

V tej zbirki bodo izšle tele knjige:

Peter Handke

NAPAČNA KRETNJA in LEVIČNICA

Knjiga vsebuje dvoje prodornih študij o stiskah ljudi, ujetih v stvarnost današnjega, tehnološko tako razvitega sveta "blaginje". V prvi nam Handke pripoveduje o štirih ljudeh - avtor jim je dal imena Goethejevih junakov - ki vsak zase išče smisel življenja. V drugi pa nam prikaže tipično žensko naših dni, ki jo ubijajo družbene zakonitosti, v katerih nikakor ne more najti sama sebe in je zato neprenehoma nezadovoljna, dokler se ne odloči, da bo zaživela sama - kot levičnica med samimi desničniki.

Ana Maria Matute

PRVI SPOMIN

Ta večkrat nagrajeni in često prevajani roman španske pisateljice A. M. Matute je žlahtna, zdaj otožno zamaknjena, zdaj vesela, pa spet trpka pripoved o štirinajstletni deklici, ki s svojimi vrstniki počenja mladostne neugnanosti, medtem ko se nad lesketavo srečo njihove mladosti že zgrinja grozeči-vihar bližajoče se državljanske vojne.

Arkadij in Boris Strugacki

PIKNIK NA ROBU CESTE

Mestece Marmont obiščejo neznana vesoljska bitja. Področje, kjer so pristala, se zdaj imenuje Cona. V njej je mnogo nenavadnih predmetov, ki postanejo vir zasluzka za predrzneže, ki si upajo obiskovati to področje in predmete z njega prodajati. Imenujejo se "stalkerji" - iskanci - in jih policija preganja. Junak romana je stalker Shoehart, ki je prikazan v razdobju nekaj let. Najprej je star 23 let, samski in zaposlen na institutu za zunajzemeljske kulture, nazadnje je poročen, 31-leten in brezposeln. S preprodajo predmetov iz Cone preživlja ženo in nenormalnega otroka. Drugačen od večine stalkerjev, ki si želijo le hiter zaslužek in udobno življenje, doživlja Shoehart etični, moralni in čustveni razvoj.

Nasproti stalkerju Shoehartu stoji fizik Pillmann, ki trdi da je človek velik predvsem zato, ker kljub pomanjkljivemu razumu ostaja živ, ne pa zato, ker bi znal najti stik z bitji iz vesolja in razbrati sporočila tujega razuma.

Omenimo še, da je po tej knjigi režiser Tarkowski posnel odlični film "Stalker", ki smo ga videli tudi pri nas.

Amrita Pritam

NIHČE NE VE

To je roman indijske pisateljice, ki pripoveduje o ljubezni med revno Benu in potomcem ugledne družine Čandanom. Mlada človeka le malo časa uživata v zavesti o medsebojni čustveni vdanosti, potem pa ju življenjske okoliščine kruto ločijo. A čeprav jima usoda ne da zaživeti skupaj, njuna ljubezen ne

zamre, pač pa s svojo toplino in blagostjo obžari vse njuno početje in vsakogar, ki pride z njima v stik.

Ole Edvart Rölvaag

VELIKANI ZEMLJE, roman v dveh knjigah

Norvežan Per Hansa popotuje z ženo in tremi otroki daleč v širno prerijo na zahodu Združenih držav, da bi si tam sredi rodovitne divjine ustvaril novo življenje, neodvisno od revščine, ki ga je bila gnala iz domovine. Družno še s tremi norveškimi družinami se zagriže v delo, si daleč od vseh naselbin postavi dom, neumorno gara, da preorje in poseje velikansko posestvo, in si v nenehnih spopadih z naravnimi silami skuša izbojevati čim svobodnejši prostor pod soncem. Z žilavostjo in radostno vnemo mu to tudi uspeva - toda narava se mu ne vda brez upiranja. Teže pa prenaša življenje v brezmejni divjini njegova žena Beret.

NAROČANJE NA OBE ZBIRKI

Na obe predstavljeni zbirki se lahko naročite neposredno pri družbi - njen naslov je: PREŠERNOVA DRUŽBA, Borsetova 27, p.p. 41/I, 61000 LJUBLJANA - ali pri Vesni KORES v uredništvu naših glasil (soba 58 nad pošto Titovo Velenje, telefon REK Titovo Velenje - interna št. 260), in to vsak delovni dan med 6. in 14. uro.

Uredništvo

ZANIMIVOST IZ TEHNIKE

Satelitska televizija - direktni TV sprejem in vesolja

Prav gotovo ste že slišali ali brali optimistične napovedi, po katerih bi naj v bližnji bodočnosti prek satelitov na svojem televizorju lahko izbirali med številnimi domačimi in tujimi sporedi.

V tem sestavku vas želimo na kratko seznaniti, kakšne so realne možnosti, da se nam bo to prej ali slej uresničilo, in kako deluje satelitska televizija.

Zaradi pretežno premočrtnega širjenja televizijskih valov pokrivajo TV oddajniki tem širša področja, čim višje so nameščeni. Naš najbližji TV oddajnik je postavljen na Uršlji gori, ki je visoka 1 696 m, pa vendar spored dobro sprejemamo v glavnem le tam, odkoder vidimo vrh gore. Namestitve oddajnika na satelit, ki plove v veliki višini, zato pomeni idealno rešitev za pokrivanje večjega področja. Nagel razvoj tehnike v zadnjem času je že pred desetimi leti omogočil realizacijo takšnega TV satelita, pojavile pa so se druge ovire, predvsem finančne in pravne narave.

Vsak zemeljski satelit ima glede na višino krožnice določeno obhodno dobo. Običajno sateliti plovejo v višinah 200 do 500 km nad zemljo. Pri tej višini znaša obhodna doba eno do dve uri. Če bi tak satelit uporabili za prenos televizije, bi bil TV sprejem mogoč samo tisti kratki čas, ko bi se satelit nahajal v našem zornem območju. Za direktni TV sprejem bodo zato uporabili satelite, ki imajo obhodno dobo točno 24 ur in zatorej

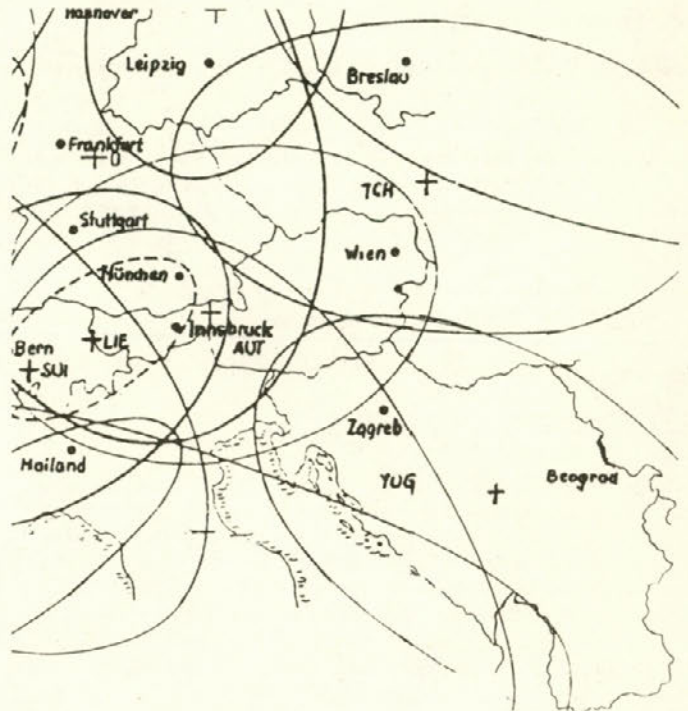
navidezno lebdijo na isti točki nad zemljo - geostacionarne satelite. Da pa ima satelit obhodno dobo 24 ur, se mora gibati na krožnici v višini 36 000 km nad zemljo.

Iz višine 36 000 km je teoretično možno oskrbovati s televizijskim signalom 1/3 zemeljske površine, vendar so na mednarodni konferenci, ki je bila leta 1977 v Ženevi, določili, da sme satelit posamezne države izžarevati samo tolikšen snop žarkov, da pokriva ozemlje lastne dežele. Zaradi nepravilnih oblik državnih meja bodo snopi televizijskih žarkov imeli obliko elips, ki bodo le tu pa tam segle dalje, v tuje dežele.

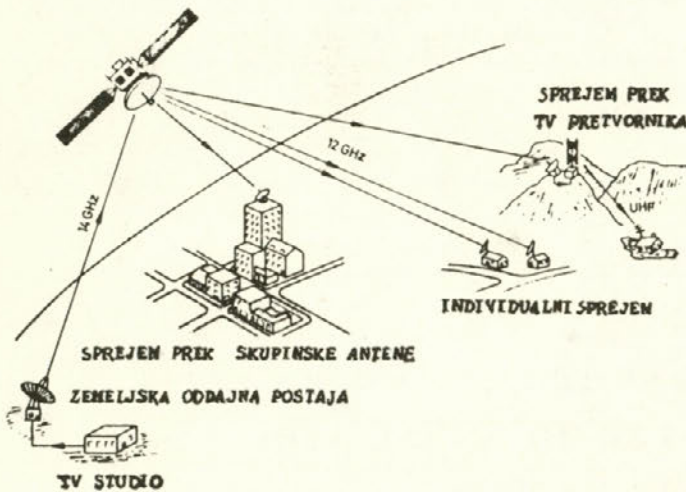
SKICA 1 kaže, kakšno prekrivanje so predvideli na konferenci v Ženevi.

Na področju vrisanih elips bo zagotovljen kvaliteten sprejem s standardno parabolično anteno s premerom 90 cm. Izven teh področij bo sprejem možen le z večjimi in seveda dražjimi antenami. V naših krajih bomo s parabolično anteno premera 180 cm zelo verjetno lahko sprejemali večino srednjeevropskih TV programov.

Televizijski sateliti bodo lebdeli v višini 36 000 km nad ekvatorjem, in to v "parkirnih prostorih", ki so že natančno določeni za posamezne skupine satelitov. Televizijski signal bodo

SKICA 1 - Prekrivna področja TV satelitov

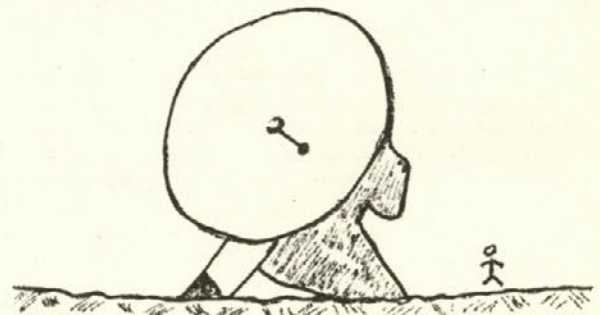

SKICA 4 - Sprejemanje signalov prek TV satelita

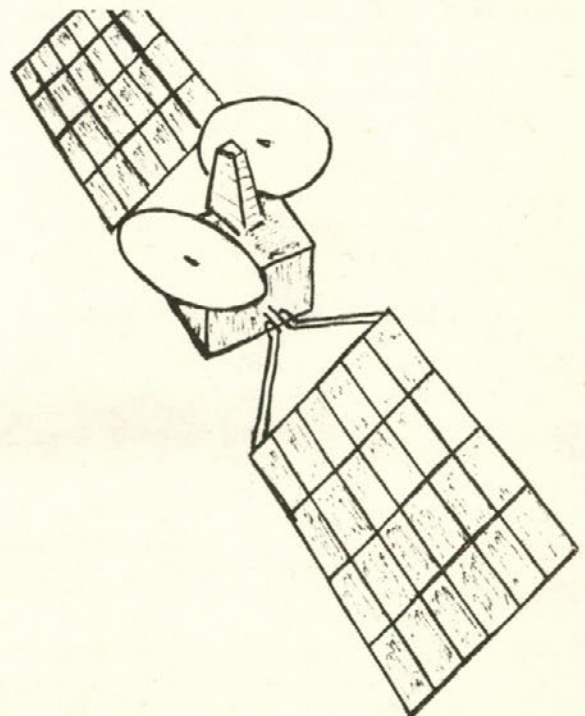
dobivali z zemeljske satelitske postaje, kakršna je skicirana na SKICI 2.

Takšna zemeljska postaja bo postavljena nekje v središču državnega ozemlja. Sateliti bodo signal pretvorili na drugo frekvenco in ga z drugo anteno usmerili na oskrbovano ozemlje. Satelitski oddajniki bodo potrebno električno energijo dobivali iz sončnih celic, ki bodo nameščene na obeh krilih satelita, tako kot kaže SKICA 3.

Večji sateliti bodo imeli po pet oddajnikov, ki bodo na frekvenčnem pasu okrog 12 GHz oddajali pet TV programov ali 4 TV programe in več radijskih programov. Jugoslavija je zaradi večnarodnega sestava dobila odobrenih 10 kanalov. Kdaj jih bomo imeli, je težko napovedati, saj stane izdelava in izstrelitev satelita s petimi kanali najmanj 500 milijonov DM. Naša satelita imata "parkirni prostor" določen 7° zahodno od Greenwicha. Več možnosti imamo, da bomo čez 2 leti s primerno anteno lahko sprejemali signale s televizijskih satelitov, ki jih bosta v letu 1985 izstrelila v orbito ZRN in Francija. Tadv satelita bosta imela "parkirni prostor" 19° zahodno od Greenwicha. Z našega vidika ta položaj ustreza približno položaju sonca 1. marca ob 15. uri. V to smer bi bilo treba usmeriti sprejemno anteno. Vendar ker bosta tadv satelita imela različno smer polarizacije in različen sistem barvne televizije (PAL, SECAM), bo potrebna za francoski satelit še dodatna naprava.

SKICA 2 - Zemeljska oddajna postaja za TV satelite

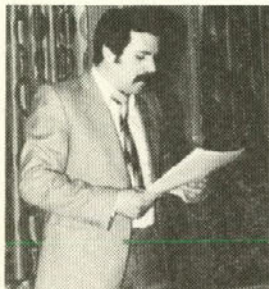

SKICA 3 - TV satelit

Še to naj omenim, da potrebna antenska naprava za satelitsko televizijo sestoji iz parabolične antene, dveh frekvenčnih pretvornikov in iz modulatorskega pretvornika. Takšna antenska naprava bo po sedanjih ocenah pri proizvodnji na veliko stala približno polovico toliko kot barvni televizor. Na uporabo satelitske televizije pri nas pa bo seveda treba počakati vsaj še toliko časa, dokler se nad evropskim nebom ne bodo pojavili televizijski sateliti, tako kot to vidimo na zadnji skici - SKICI 4.

J. K.

SPOROČILA Z LETOŠNJEGA, DESETEGA LETNEGA SREČANJA RACIONALIZATORJEV IZ NAŠE SESTAVLJENE ORGANIZACIJE

Ivan RIBIČ iz EFE - v povzetku poročil komisij za inovacije v našem kombinatu:

"Množična inovacijska dejavnost v nekaterih združenih organizacijah v SOZD REK Titovo Velenje še sploh ni organizirana, v tistih, kjer je, pa o njeni organiziranosti lahko ugotovimo tole:

- V DO RLV spodbujata množično snovanje in uresničevanje inovacij vseh vrst, od koristnih tehničnih idej do izumov, komisija za racionalizacije in referent za tehnično-administrativno obdelavo inovacij, ki delata po pravilniku o inovacijah v delovni organizaciji.
- V DO TE Šoštanj so lani imenovali novo komisijo za racionalizacije in sredi leta sprejeli nov pravilnik o inovacijah v delovni organizaciji.
- V DO Elektrostrojna oprema (ESO) imajo aktiv množične inovacijske dejavnosti, glasilo aktiva množične inovacijske dejavnosti "Inovator", komisijo za racionalizacije in pravilnik o inovacijah v delovni organizaciji.
- V DO Sipak imajo komisijo za racionalizacije, katere sestavo so lani prenovili, in pravilnik o inovacijah v delovni organizaciji.
- V DO Elektrofилtrski elementi (EFE) imamo komisijo za racionalizacije, ki smo ji lani v nespremenjeni sestavi mandat podaljšali še za eno mandatno dobo, in pravilnik o inovacijah v delovni organizaciji.
- V DO Avtoprevoznništvo in servisi (APS) so lani enega od strokovnih delavcev v delovni organizaciji zavezali, da pripravi vse potrebno za organizacijo inovacijske dejavnosti.

Za preostale združene organizacije v SOZD REK Titovo Velenje pa lahko glede množične inovacijske dejavnosti rečemo le, kdaj jo mislijo organizirati.

Inovacijska dejavnost v SOZD REK Titovo Velenje v preteklem letu

V DO RLV je bilo v preteklem letu prijavljenih 45 predlogov inovacij in od teh 42 registriranih, 29 pa tudi realiziranih. Torej so bili le trije predlogi zavrjeni.

Med vsemi registriranimi predlogi je bilo 13 idejnih z nakazanimi tehničnimi rešitvami.

Vseh predlagateljev, vključno s predlagatelji zavrjenih predlogov, je bilo 45, kar pomeni 1,2 odstotka predlagateljev novih predlogov inovacij med vsemi zaposlenimi delavci v RLV.

Vseh nagrajenih inovacij, skupaj s tistimi iz prejšnjih let, pa so lani v RLV imeli 57, in sicer 17 nagrajenih po ekonomskem prihranku, 28 z enkratno nagrado - s katero nagrajujejo inovacije, pri izkoriščanju katerih ekonomskega prihranka ne morejo izračunati - in 12 z akontacijsko nagrado, ki gre predlagateljem idej za tehnične izboljšave, ki v praksi obetajo izračunljiv ekonomski prihranek.

Lani izplačane nagrade za teh 57 inovacij so znesle skupno 527 300 dinarjev - od tega enkratne 158 000 dinarjev, nagrade po ekonomskem prihranku 337 300 dinarjev in akontacijske nagrade 32 000 dinarjev - medtem ko so lani ugotovljeni ekonomski prihranki od uporabe inovacij znesli skupno 8 250 000 dinarjev. Za nagrade po ekonomskem prihranku je potemtakem šlo okrog 4 odstotka ugotovljenega skupnega ekonomskega prihranka.

V primerjavi z letnim poprečkom 1979-1981 se je tako v RLV lani število predlogov inovacij povečalo za 32 odstotkov, število predlagateljev za 66 odstotkov, število registriranih predlogov za 32 odstotkov, število realiziranih predlogov za 11 odstotkov, število vseh nagrajenih inovacij za 171 odstotkov, izplačani znesek nagrad na osnovi ekonomskega prihranka za 49 odstotkov, znesek izplačanih akontacijskih nagrad pa kar za 433 odstotkov, medtem ko je ugotovljeni skupni ekonomski prihranek od uporabe inovacij padel za 35 odstotkov.

V delovni organizaciji TE Šoštanj so lani registrirali 4 predloge inovacij, 5 predlogov pa so zavrnil, ker niso izpolnjevali pogojev za registracijo. Poleg tega so na osnovi ekonomskih prihrankov v letu 1980 in 1981, ki so znesli 4,7 milijona dinarjev, izplačali predlagateljem za nagrade skupno 65 334 dinarjev.

V DO ESO so lani dobili in registrirali 6 predlogov inovacij, od vseh lani obravnavanih predlogov pa so za 4 predvideli večkratno nagrado, za 2 dodatno nagrado, za 3 predloge pa postopka za določitev nagrad še niso dokončali.

Ekonomske prihranke od izkoriščanja inovacij pa so v tej naši delovni organizaciji lani znesli skupno 4,3 milijona dinarjev, vse izplačane nagrade pa 85 000 dinarjev ali za slab odstotek manj kot v letu 1981.

V Sipaku so lani dobili v obravnavo 2 predloga inovacij, jih ob koncu leta že tudi obravnavali, nagrade zanj pa bodo izplačali letos.

Poleg tega so ugotovili lanske ekonomske prihranke od inovacij, ki znašajo skupno 195 000 dinarjev ali 57 odstotkov manj, kot so znašali predlanski, in za nagrade inovacij izplačali skupno 27 175 dinarjev.

V DO EFE smo lani dobili samo en predlog, in to z enim predlagateljem, kar v primerjavi z letom 1981, ko smo registrirali 6 predlogov, pomeni veliko nazadovanje. Ta predlog smo že tudi realizirali, nagrada zanj pa bomo izplačali letos.

Lanski ugotovljeni ekonomski prihranki od inovacij v DO EFE pa znašajo skupno 1 150 000 dinarjev, izplačane nagrade za inovacije - iz leta 1981 - ki so bile vse enkratne, pa 8 540 dinarjev.

Predlogi in ugotovitve komisij za racionalizacije znotraj kombinata

Komisija za racionalizacije v DO RLV ugotavlja, da se delavci v RLV zavedajo pomena racionalizatorstva in izumiteljstva tako za tehnični in gospodarski razvoj svoje delovne organizacije kakor tudi za zboljšanje varstva pri svojem delu v njej.

Nadalje ugotavlja vedno širši krog sodelovanja med predlagatelji inovacij in strokovnimi delavci v rudniku in kot rezultat tega povezovanja uresničevanje vedno bolj pomembnih predlogov inovacij. To ne nazadnje potrjujejo dve dobljeni prvi nagradi racionalizatorjev iz RLV na natečaju INOVATOR '81 v naši občini ter dobljena zlata in bronasta plaketa za racionalizacijo na razstavi RAST YU '82 na Reki, pri uresničevanju katere so sodelovali tudi racionalizatorji in strokovni delavci iz ESO in skupnih služb kombinata.

Kljub uspehom pa komisija meni, da z množičnostjo in rezultati inovacijske dejavnosti v RLV še nikakor ne morejo biti zadovoljni in da se bodo zato morali lotiti organiziranja nagradnih natečajev za rešitve posameznih tehničnih problemov v rudniku in podobnih drugih akcij.

V TE Šoštanj menijo, da so v okviru programov ukrepov za gospodarsko stabilizacijo velike možnosti za množično inovacijsko dejavnost. Zato bo njihova komisija za racionalizacije zelo dejavna v tej smeri, vendar jo morajo pri tem podpirati izvršni organi njihovih družbenopolitičnih organizacij, zlasti sindikata.

V ESO omogočajo vsakomur, da predlaga inovacije za izboljšanje dejavnosti v delovni organizaciji. Že pet let zapored se s svojimi inovacijami udeležujejo tudi razstave RAST YU na Reki. Zanje so lani prejeli tudi dve občinski nagradi.

V Sipaku komisija za racionalizacije ugotavlja, da so nameščeni nabiralniki v delovni organizaciji, prek katerih bi lahko delavci sproti in na zelo preprost način sporočali predloge za izboljšanje česar koli v dejavnosti svoje delovne organizacije, v glavnem prazni. Zato bo poskrbela še za uvedbo posebnih oglasnih desk za objavljanje pobud delavcem za reševanje konkretnih tehničnih problemov znotraj delovne organizacije.

Komisija za racionalizacije v EFE pa ugotavlja velik upad interesa delavcev v delovni organizaciji za snovanje inovacij, kar pripisuje temu, da nima strokovnega sodelavca za tehnično-administrativno obdelavo predlogov inovacij, in razrastli zavisti med delavci do nagrajenih sodelavcev za inovacije. Sicer pa bo z uvedeno prakso zbiranja predlogov inovacij z internim objavljanjem razpisov za rešitve posameznih tehničnih problemov v delovni organizaciji nadaljevala."

Vinko
GOSTENČNIK
iz DSSS RLV:

"Ena od največjih ovir za razmah inovacijske dejavnosti so problemi pri priznavanju inovacij, saj na primer nekomu neko izboljšavo štejemo za opravljeno nalogo po opisu njegovih del in nalog, drugemu pa za delo, ki ga je treba posebej nagraditi, čeprav je črto med enim in drugim včasih sila težko potegniti ali pa je sploh ni mogoče. Kajti zgodi se, da je kaka inovacija deloma opravljeno delo po opisu del in nalog delavca, deloma pa ne. Torej je tudi strokovno mišljenje o tem, koliko je in koliko kaka inovacija ni opravljena naloga po opisu del in nalog, zelo težko dati in zato so strokovna

mnenja o tem kaj hitro tudi predmet kritike racionalizatorjev. Sicer pa so podlaga za dajanje takih mnenj pravilnik o inovacijah in opisi del in nalog racionalizatorjev."

Stane CEVZAR
iz TOZD RLV - Jamska
mehanizacija:

"Glede izdajanja strokovnih mnenj o racionalizacijah imam pripombo; in sicer to, da je krog tistih, ki dajejo strokovna mnenja, treba razširiti. Pa racionalizacije je treba uvesti v prakso; ne le da so racionalizatorji nagrajeni, papirji o racionalizacijah in njihovo bistvo z njimi pa ostanejo v predalih."

Janko MEH
iz DSSS RLV:

"V imenu KPO RLV čestitam vsem prisotnim udeležencem inovacijskega procesa, z željo, da bi vam ta čestitka bila v spodbudo za vaše nadaljnje racionalizatorsko delo in za pritegnitev še drugih delavcev v racionalizatorstvo.

Zdaj pa nekaj o težavah, ki jih je prej omenil Gostenčnik!

Dileme: delovna obveznost ali inovacijsko delo - komisija za racionalizacije v RLV sorazmerno uspešno rešuje, ker je nasplòh aktivna, če pa take dileme kljub temu so, smo strokovno-tehnični delavci pripravljeni pomagati, da se razrešijo.

Uvajanje novitet po opisu del in nalog!

Opisi del in nalog predvidevajo uvajanje že znanih manjših novitet v svetu, uvajanje večjih in originalnih pa ne.

Na pobudo komisije za racionalizacije smo v razvojno-tehničnem sektorju skupnih služb RLV večkrat dajali mišljenje o tem in težili k čim večji objektivnosti, ne-

Med podeljevanjem...

tradicionalnih diplom na srečanju

pristranosti - povsem objektivno mišljenje pa je težko dati."

Franc
AVBERŠEK
iz DSSS RLV:

"Pridružujem se čestitki Meha. Glede omenjenih dilem pa naj rečem, da se je težko vtikati v njihovo razreševanje, ker potem pravijo: 'Favšija!'.

Malo kritično pa se bi obrnil na inženirski kader. Malo ga je med udeleženci inovacijskega procesa; recimo pri križiščni jamski sekciji...

Dilema: inovacija je - ni delovna obveza, se pojavlja najbolj nekje pri poslovojdjih in projektantih.

Mogoče se vse preveč srečujemo s problemom: 'Ta strokovnjak, ja! Kaj pa on, ki nikoli ni nič naredil?'... Takim bi bilo treba reči - poslovojdu, konstruktorju, projektantu: 'V tej smeri pa si premalo naredil.'

Prejle je veliko električarjev, ključavničarjev dobilo priznanje. Po tem se vidi, da jim je bolj dostopno inovacijsko delo.

Poslovojski in inženirski kader bi gotovo morala biti bolj plodna pri inovacijskem delu.

Pa 'šefov' je danes malo tu - in racionalizatorjev tudi precej manjka, saj vidim, da nas je vseh le okrog 80."

Janko Meh:

"Reči je treba tudi, da imajo v ESO manj interesa za zboljševanje konstrukcij v jami, ki zanje niso tako perspektivne - in nasprotno."

Jože HRIBAR
iz DSSS RLV:

"Nagrajevanje inovacij! Kaj je pomembnejše: priznanje ali denarna nagrada? Vem samo za en primer v RLV, da je eden hotel za nagrado v nadzorniško šolo..."

Nadaljevanje v Informatorju!

Uredništvo

Letošnjega pohoda po poteh XIV. divizije se je udeležilo skoraj 1 000 pohodnikov

UDELEŽENCI IZ NAŠE OBČINE SO ČASTNO OPRAVILI SVOJ DEL POTI

V spomin na legendarne boje XIV. divizije na Štajerskem, ki so se začeli med 6. in 7. februarjem leta 1944 s prehodom divizije prek reke Sotle pri Sedlarjevem, mladina večinoma s celjskega področja in iz pobratenih mest s Titovim Velenjem vsako leto februarja izvede pohod ob mejnikih, ki so jih pred skoraj štirimi desetletji na Štajerskem postavili borci te divizije. Tako je bilo tudi letos.

Trije pohodniki iz našega kombinata so nam povedali

Bojan JESENIČNIK,
KV rudar, zaposlen
v temeljni organizaciji
RLV - Jama Preloge:

"Letos sem se tega pohoda udeležil prvič - in priznati moram, da je od mene terjal več naporov, kot sem pričakoval. Včerajšnjega dela poti (11. februarja - op. ur.), čez zasneženi Paški Kozjak, zanesljivo ne bom tako hitro pozabil, saj pohod v visokem snegu ne sodi med mojo vsakdanjo rekreacijo. Vendar vsak mlad človek bi se moral vsaj enkrat podati na to pot spominov, da bi vsaj približno lahko dojel težavnost pohoda, ki so ga pred skoraj štiridesetimi leti opravili borci XIV. divizije."

Medarda KLAUVČIČ,
administratorica, zaposlena
v skupnih službah RLV:

"Na tem pohodu sem odgovorna za preskrbo hrane za

pohodnike, zato naporov tega pohoda ne doživljam tako neposredno kot drugi udeleženci.

Pohodnica
Medarda Klavčič

Kljub nekaterim ugodnostim, ki sem jih tako deležna, pa se bom prihodnjič raje pridružila res pohodnikom, saj se edino med premagovanjem najhujših pohodnih naporov stkejo nepozabna prijateljstva."

Silvester GRČAR,
zaposlen v delovni
organizaciji APS:

"Doslej sem se pohoda po poteh XIV. divizije udeležil vsako leto, tako da sem letos na njem že petnajstič za pored. Vendar letos me skoraj zmaguje, ker sem si lani poleti pri prometni nesreči hudo poškodoval nogo. Kljub temu pa mi ni žal, da sem se pohoda udeležil, saj človek na njem sklene iskrena prijateljstva, ki jih je v vsakdanjem življenju že kar težko navezovati."

Bojan Ograjenšek

Srečno!